

Tekstsystem for børneklubber

Hæfte nr. 1

Tekstsystem for børneklubber

3

Redaktør: Kirsten Westh Lund
Redaktion: Annelise Fredensborg,
Kirsten Sommer

© Luthersk Missionsforenings
Børne- og Juniorafdeling/LogosMedia

Layout: Frank Schou Andersen/Helle Hæg

Udgivet 2006

ISBN 87-7425-634-3

Udgivet af Luthersk Missionsforenings
Børne- og Juniorafdeling/LogosMedia
Industrivænget 35, 3400 Hillerød
Telefon: 4820 7690
Telefax: 4820 7699
Email: logosmedia@dmlm.dk
Netbutik: www.logosmedia.dk

Sats: Helle Hæg

Tryk: Øko-Tryk

Tekster skrevet af:

Kirsten Westh Lund, Lemvig (s.8-15)
Birgitte Kousgaard, Løgumkloster (s.16-35)
Dorte Schmidt, Ribe (s.36-55)
Anne Roager, Odense (s.56-63)
Finn Sørensen, Haderslev (s.64-75)
Lene V. Jensen, Lemvig (s.76-87)
Helene Andersen (Inspiration til legestuen s.88-111)
Kirsten Rasmussen, Haderslev (s.88-111)
Inge Nis-Hanssen, Løgumkloster (s.112-119)
Elisabet Techow Lund, Brændstrup (s.120-127)
Hanne Breum Karlsen, Tarm (s.128-143)
Anette N. Andersen, Christiansfeld (s.144-159)
Bente Madsen (Inspiration til legestuen s.160-171)
Åse Svendsen, Skærbæk (s.160-171)
Tine Szilas, Kerteminde (s.172-183)

Tegninger:

Tarm Børneklub, Voel Børneklub,
Silkeborg Børneklub, Ålborg Børneklub,
Astrup Børneklub, Hillerød Børneklub,
Toftlund Søndagsskole, Hvidovre Børneklub,
Tisvilde Børneklub, Brændstrup Børneklub,
Lemvig Børneklub, Bønnespiren Munkebo,
Ryslinge børneklub, Aarsballe børneklub,
Skærbæk Søndagsskole, Lobæk Børneklub,
Rønne Børneklub, Åkirkeby Børneklub,
Løgumkloster Børneklub, Haderslev Søndagsskole
Slaraffenland i Københavnerkirken,
Stjerneklubben i Glostrup, Moseby Børneklub,
Gånsager Børneklub, Agerskov Børneklub,
Herning Børneklub, Ballum Børneklub.

Brugervejledning

At forkynde Guds ord for børn er en af de største og vigtigste opgaver, vi kan få betroet. Det er vores ønske, at dette ledermateriale må blive til inspiration og hjælp for dig, som er leder eller medarbejder i et børnearbejde.

Som leder er det vigtigt at være godt forberedt! Det kræver en bevidst prioritering at finde tid og ro til fordybelse i Guds ord og til at være stille i bøn - for de børn der skal lytte, for det budskab der skal forkyndes, og for dig selv, at Ordet må have talt til dit eget hjerte først!

Måske er det godt at dele opgaven med en forbeder, som kan bære dig, det du skal forkynde samt børnene frem for Guds trone!

Hvert lederhæfte indeholder temaer hentet både fra GT og NT. På side 184-185 finder du et afkrydsningskema, som gør det nemt at holde styr på, hvilke tekster der har været anvendt.

I ledervejledningen finder du baggrundsstof, inspiration til Legestuen, og tekstgennemgange både for de små og for de store. Der vil også til de fleste tekster være ideer til fremlæggelse. I slutningen af ledervejledningen finder du Til eftertanke. Det bibel-ord er til dig, som er leder, og det rummer stof til eftertanke og giver anledning til undren, glæde og tak. Huskeordet er et vers fra Bibelen, som det vil være godt for børnene at lære udenad.

Som noget nyt vil tegneark(a) og opgaveark(b) samt ideer til aktiviteter(c) mv. være at finde på LogosMedias hjemmeside: www.logosmedia.dk/tekstsystem/. Klik på **Tekstsystem for børneklubber - Hæfte nr. 1**. Herefter skal du indtaste **kodeordet**, som du finder nederst i denne spalte. Så er du fremme ved **indholdsfortegnelsen** og dermed en oversigt over de tekster, der indgår i hæfte nr. 1. Ved at klikke på en vilkårlig tekst finder du de tegne- og opgaveark samt aktivitetsark, der hører til teksten, og som må udskrives i det omfang, du har behov for.

Kode til opgaveark
på hjemmesiden
www.logosmedia.dk
(www.lm-kids.dk):
dåbsoplæring 1

Forord

Jeg har sjældent følt mig så sikker på at tale til nøglepersoner, som når jeg denne morgen sætter mig til skærmen for at skrive forord til LMJs nye tekstsystem.

I, der skal bruge denne bog er nøglepersoner i Guds menighed.

Det er der tre grunde til:

For det første - og vigtigste - udnævner Jesus jer til nøglepersoner. For ham var børnene en prioriteret gruppe: *"Lad de små børn komme til mig."* Og han udfordrede sine disciple i stærkest mulige vendinger til at have samme prioritering: *"... den, der tager imod sådan et barn i mit navn, tager imod mig."*

For det andet er den almindelige biologiske fornuft enig med Jesus. Hvis verden fortsætter, så er børnene dem, der skal være her længst. De skal være med til at forme det samfund, vi er på vej ind i, og de skal ved Guds nåde leve som kristne under vilkår, vi slet ikke kan forestille os.

At satse på dem, er at satse på fremtiden.

For det tredje har forkyndelsen for børn længe stået for mig som et område, hvor vi voksenforkyndere kan lære temmelig meget af jer. I er nemlig for længst begyndt at kommunikere på måder, som vi bliver nødt til at lære i fremtiden: Jeres tilhørere giver hurtigt udtryk for, hvis de keder sig, hvis de ikke forstår det, der bliver sagt, hvis de er utilpasse med budskabet eller forkynderen. Jeres menigheder er billedmennesker og ikke bogmennesker. Af jer kan vi voksenforkyndere lære dialog, fortællekunst og nærkontakt med tilhørernes reaktioner.

Og så udgiver I tekstbøger og understreger dermed, at forkyndelsen ikke er et énmandsprojekt; men det er *"sammen med alle de hellige vi får styrke til at fatte, hvor stor bredden og længden og højden og dybden er..."* (Ef 3,18)

Derfor: Gå på med krum hals.

Der venter store glæder til den, der skal formidle Guds ord. Undertiden er man måske selv den, der lærer mest. For der sker ofte noget underligt med os, når vi bliver sat til at tale. Man kan stå og tale til andre og pludselig opdage, at det her har jeg selv brug for at høre. Til glæde, trøst, opmuntring...

Eller man kan læse Guds ord, som kalder på forundring og eftertanke, uden at man lige kan sige hvad det kan "bruges til". Så skal det få lov til bare at være der som forunderligt.

Der venter også hårdt arbejde. Nogen gange kan teksten have svært ved at give slip på sine rigdomme og arbejdet tager længere tid end planlagt. Og man synes måske det stadigvæk er knastørt, når det bliver afleveret.

Eller arbejdet kan komme til at bestå i, at Ordet rammer dybt ind i talerens eget liv og kalder til opgør, bekendelse og bøn. Det gælder også det ord, der skal tales til børn, så sandt intet i Guds ord kun er for voksne.

Og nogen gange går det så nemt, at man må spekulere på, om det er Guds velsignelse eller det rene svineheld.

I alt sammen har vi brug for, at det under sker, som loves Maria, da hun skal bære Jesus til verden: *"Den højestes kraft skal overskygge dig."* (Luk 1,35)

Overskygge betyder: Tage magten fra, gøre udslaget, være vigtigere end...

Må det ske for os alle.

Hillerød d. 29. december 2005

Jens Ole Christensen

Indholdsfortegnelse

Efterår	side	Efterår	side
Gud svigter ikke Gud kalder på Gideon _____ Dom 6	8-11	Ruth Ruth valgte ret _____ Ruth 1	56-59
Gideon i kamp _____ Dom 7,1-22	12-15	Ruth - en lykkelig tjener _____ Ruth 2+4	60-63
Jesus - vores hjælper Bartimæus _____ Mark 10,46-52	16-19	Jesus gør undere Helbredelsen af den blindfødte _____ Johs 9,1-11	64-67
Den kana'anæiske kvinde _____ Matt 15,21-28	20-23	Stormen på søen _____ Mark 4,35-41	68-71
Enkens søn i Nain _____ Luk 7,11-17	24-27	Bespisningen af de 5000 _____ Mark 6,30-44	72-75
De ti spedalske _____ Luk 17,11-19	28-31	Jul Jesu fødsel _____ Luk 2,1-7	76-79
Jesus opvækker Lazarus _____ Johs 11,1-46	32-35	Hyrderne på marken _____ Luk 2,8-20	80-83
Moses 1 Moses som dreng _____ 2 Mos 1+2,1-10	36-39	Hellig tre konger _____ Matt 2,1-12	84-87
Fra prins til fårehyrde _____ 2 Mos 2,11-25	40-43		
Moses ved tornebusken _____ 2 Mos 3,1-14	44-47		
Moses og Aron i Egypten _____ 2 Mos 7,8-11,9	48-51		
Udfrielsen af Egypten _____ 2 Mos 12,1-13+21-42	52-55		

Indholdsfortegnelse

Forår	side	Forår	side
Jesus som barn og voksen Simeon og Anna _____ Luk 2,22-33+36-38	88-91	Kristi himmelfart og pinse Missionsbefalingen - ikke alene _____ Matt 28,16-20	144-147
Flugten til Egypten _____ Matt 2,13-23	92-95	Kristi himmelfart _____ ApG 1,3-14	148-151
Jesus som 12-årig _____ Luk 2,41-52	96-99	Den første pinse _____ ApG 2,1-8+12-16+22-24+ 30-33+37-41	152-155
Jesus bliver døbt _____ Matt 3,13-17	100-103	Menigheden i Jerusalem _____ ApG 2,42-47+4,32-5,16	156-159
Jesus fristes i ørkenen _____ Matt 4,1-11	104-107	Daniel Daniels tre venner _____ Dan 3	160-163
Jesus hjemme i Nazaret _____ Luk 4,14-30	108-111	Skriften på væggen _____ Dan 5	164-167
Samuel Hannas bøn - Samuels fødsel _____ 1 Sam 1+2,18-21	112-115	Daniel i løvekulen _____ Dan 6	168-171
Elis sønner. _____ Herren åbenbarer sig for Samuel 1 Sam 2,12-17+22-26; 1 Sam 3,1-18	116-119	Det endelige mål - Himlen Jesu genkomst _____ Matt 24,30-31+35-44	172-175
Folket forlanger en konge _____ 1 Sam 8,4-9+19-22; 1 Sam 9,11-17+10,1-8	120-123	Den store hvide flok _____ Åb 7,9-17	176-179
Saul forkastes som konge _____ 1 Sam (12) 13,2-14	124-127	En ny himmel og en ny jord _____ Åb 21,1-4	180-183
Påske Indtoget i Jerusalem _____ Luk 19, 28-40	128-131	Afkrydsningsskema _____	184-185
Tilfangetagelsen _____ Johs 18, 1-14	132-135	Litteraturliste _____	186
Korsfæstelsen _____ Matt 27,27-56	136-139		
Opstandelsen _____ Johs 20, 1-18	140-143		

Gud svigter ikke

Gud kalder på Gideon

Dagens tekst
Dom 6
s.225

Baggrundsstof

Tid

Dommertiden er perioden efter Josva, der førte israelitterne ind i det forjættede/lovede land (i 1300 - tallet f.Kr.) og før Saul, der var Israels første konge (ca. år 1000).

Det hebraiske ord for dommer betyder nærmest en, som skaffer sit folk ret over dets fjender, en redningsmand, fører eller befrier. Det vil sige, at dommerne var kaldet og udrustet af Gud til særlige opgaver i „historiens skæbnetimer“.

Guds handlemåde

Den generation, der indtog det lovede land, havde på egen krop oplevet Guds storhed og vældige indgriben, og de levede med Herren og tjente Ham. Men den nye generation kendte ikke den levende Gud. Derfor var Israels historie i denne periode præget af frafald, Guds vrede, straf, råb til Gud, Guds indgriben til frelse - netop gennem en dommer - nyt frafald osv. osv.

Religiøse forhold

Det var især Ba'al og Ashera israelitterne lod sig friste til at tilbede. Ba'al var en frugtbarheds gud, symboliseret ved en okse. Ashera var Ba'als kvindelige modstykke. Hun var gudinde for kærlighed, frugtbarhed og krigslykke. Flere steder i GT omtales kampen mellem troen på Herren og den kana'anæiske frugtbarhedsreligion (se fx Hos 2; 1 Kong 18; Jer 2,4ff.).

Midjanitterne var et nomadefolk, som nedstammede fra Abraham og Ketura (jf. 1 Mos 25,1f.).

Tegnet af Mikkel Risbjerg Kristensen 6 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

I dag skal vi høre om en mand, der fik besøg af en engel, fordi Gud havde en særlig opgave til ham. Manden hed Gideon, og nu skal du bare høre... (spil Gideon og fortæl beretningen set med hans øjne - brug hånddukker, evt. duplo eller få nogle børn + voksne til at hjælpe med at spille røver og engel).

1. Jeg gik og høstede korn en dag (kurv under armen). Men jeg var så ked af det, for hver gang jeg fik høstet noget, kom der røvere og stjal det hele (røver ind, snupper kurven

og løber væk). Se bare der - nu har jeg slet ikke noget at spise.

2. Pludselig mens jeg sad og var ked af det, kom der en engel (engel ind/statist). Han sagde noget mærkeligt: „Herren er med dig stærke kriger” - „Mig - stærk - kriger? - nej, du ta ´r fejl - jeg er ikke noget særligt - jeg er den mindste hjemme hos os, og jeg er bestemt ikke særlig modig”. „Du skal ikke være bange”, sagde englen - „Gud vil være med dig. Du skal samle nogle mænd, og så skal I jage røverne væk” (englen ud igen).
3. Kunne det virkelig være rigtigt? Jeg var lidt bange og hvordan kunne jeg være helt sikker på, at Gud ville hjælpe mig? Så fik jeg en god ide. Jeg hentede mit dejlige lammeskind (hent lammeskind), og så bad jeg til Gud: „Gud, nu lægger jeg det her lammeskind på jorden, hvis skindet er vådt, og jorden tør i morgen, så ved jeg, at du vil være med mig (forklar hvad dug er).
4. Så lagde jeg mig til at sove (læg dig ned og sov). Næste morgen var jeg meget spændt. Jeg løb ud og mærkede på mit lammeskind - det var vådt og jorden knastør (brug evt. en forstøver til at fugte skindet med).
5. Nu vidste jeg helt bestemt, at Gud ville være med mig og hjælpe mig med det, der var svært. Fortæl børnene, at Gud altid vil hjælpe dem. De kan også have det svært, det kan gøre ondt, eller der er nogen der driller osv. Det hjælper at bede til Gud.
6. Lad pointen være klar - Gud vil også hjælpe dem.

Til de voksne

Jesus siger: „Bed, så skal der gives jer, søg, så skal I finde” (Matt 7,7).

Tegnet af Casper Skov Andersen 6 år

Især for de små

Tekstens pointe

Gud har omsorg for os, også selvom vi er ulydige mod Ham.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- engle - hører vi om engle andre steder i Bibelen?
- bruger Gud engle i dag? - til hvad?
- dårlige undskyldninger - det kan jeg ikke finde ud af - jeg er alt for lille - min familie er ikke noget særligt - kender I til at have det sådan?
- hvem/hvad kan man tro på? - nisser, lykkesten, sol, måne og stjerner (astrologi), Odin og Thor eller som her guder, lavet af træ og sten (v.25+26).
- hvorfor netop Himmelens Gud?
- er han den eneste levende og virkende Gud i tid og evighed?

Indledning

Vi skal nu høre en beretning fra Bibelen, som foregår i Israel, det land, hvor også Jesus blev født, bare mange år senere. Guds folk - israelitterne - var blevet et stort folk. Gud havde været med dem, og fordi han ønskede at passe godt på dem, havde han givet dem nogle rigtig gode leveregler, så de havde

det godt med Gud, og med hinanden (de 10 bud). Men israelitterne ville ikke altid det, som Gud ville. Faktisk vendte de sig bort fra Gud og begyndte at tro på andre guder, som de oven i købet begyndte at bede til. Men Gud svigter ikke - derfor havde han en opgave til Gideon.

Selve teksten

Det var sommer og dejligt varmt i Kana'ans land. Overalt stod kornet gyldent og modent, og så skete det - nøjagtig som så mange gange før - røverne kom og stjal alt (v.4), så israelitterne intet havde tilbage at leve af. Derfor råbte israelitterne til Gud for at få hjælp (v.6).

Fortæl om:

Engelen - der pludselig var under træet, hvor Gideon havde travlt med at tærsk hvede.

Samtalen mellem Guds engel og Gideon (v.13-17) - om Gideons „dårlige“ undskyldninger, hans usikkerhed og tvivl - hans behov for et synligt tegn på, at Gud ville bruge ham (v.17-24).

Opgøret med afguderne som Gud ønskede at Gideon skulle rive ned. Da det blev nat fortalte Gud Gideon, hvad han skulle gøre. Alteret, som folket havde lavet til deres (af)gud, skulle ødelægges. Bag efter skulle Gideon bygge et nyt alter på toppen af bjerget og bringe et offer til Herren. Gideon fik hjælp af sine trælle, og fordi de var bange for, hvad familien og de andre i byen ville sige, ventede de til det var blevet mørk nat med at gøre det, som Gud havde sagt.

Fortæl om reaktionen da de opdagede, hvad Gideon havde gjort - at de blev rasende og ville slå Gideon ihjel, og at hans far (der før havde dyrket

Tegnet af Nikolaj Højgaard 8 år

afguder) hjalp Gideon. Gud ønskede at hjælpe sit folk, mest af alt til at se, at der kun findes en sand og levende Gud, og at det er vigtigt ikke at have andre guder end Ham.

Slut af med at fortælle, hvordan Gud på forunderlig vis overbeviste Gideon om, at den eneste sande og levende Gud virkelig ville frelse sit folk, og at det var Gideon han ville bruge (v.36-40).

Ideer til fremlæggelse

Fortæl beretningen med ganske få hjælpemidler (engel - lammeskind...) eller dramatiser beretningen og lad evt. børnene medvirke som røvere, engel, faderen, Gideons trælle etc. (uden replikker). Lederne kan også dramatisere beretningen ved at spille røver, engel m.m. evt. med ganske få eller ingen replikker.

Især for de store

Tekstens pointe

At Gud i sin omsorg for sit folk - og for den enkelte af os - til tider lader os „smage“ konsekvenserne af synden/det forkerte i vores liv, for at vi skal vende om til Ham.

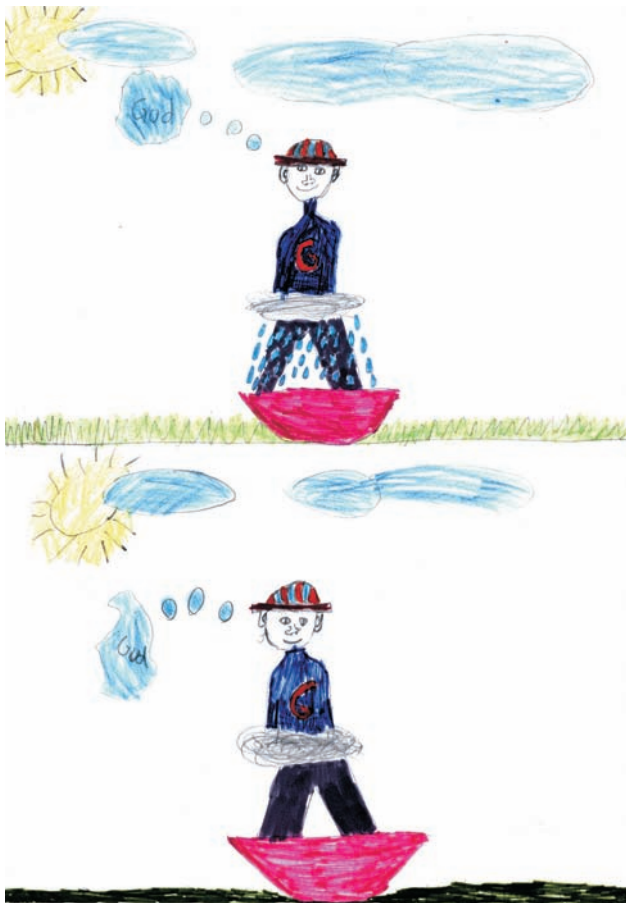
Indledning

Da Josva og alle de, der havde oplevet, hvordan Gud førte sit folk ud af Egypten, var døde, vendte israelitterne sig fra Gud. I den lille by Ofra i Israel, boede Gideon. Hans far Joash var af Manasse stamme (Manasse var Josefs ældste søn). Hver gang Israels folk råbte til Gud om hjælp, fik han medlidenhed med dem og hjalp dem. Alligevel fortsatte de med at dyrke afguder.

Selve teksten

Fortæl om:

- folkets ulykkelige situation (v.10).
- de talløse fjendehære, der hærgede og plyndrede landet totalt, og om israelitterne, der søgte tilflugt i bjerge, huler og klippeborge.

Tegnet af Mathilde Skov Andersen 8 år

Tal om:

- hvorfor denne ulykkelige situation?
- hvilket bud havde israelitterne brudt?
- ønskede Gud at hævne sig/straffe?
- findes der afguder i Danmark i dag?

Fortæl om:

- Gideon, der tærskede korn i en vinperse, for at have det i sikkerhed for midjanitterne.
- englebesøget og samtalen mellem Herrens engel og Gideon.
- Gideons reaktion: Alle de mange spørgsmål og umulige tanker.
- Gideons tvivl (v.17-18): Drømmer jeg, eller er det virkelighed.
- og om englens konkrete „svar“.

Tal om:

- engle - er der andre personer i Bibelen, der fik englebesøg? Hvad bruger Gud engle til i dag? Måske har I oplevet, at Gud har sat englevagt om jer?
- hvorfor går det ikke altid godt for mig, når jeg hører Jesus til (jf. v.13: „Hør mig herre! Hvis Herren er med os, hvorfor har alt dette så ramt os?“)
- det med at tvivle („...Hvordan skulle jeg kunne frelse Israel...“ v.15) min egen styrke kontra Guds magt.
- kender I til det med de „dårlige undskyldninger?“

Til eftertanke

Dette siger Herren, Israels Gud: ...Jeg er Herren jeres Gud.
(jf. Dom 6,8+10 s.225)

Fortæl om:

- Gideons første opgave - at skille sig af med afguderne.
- Joash' reaktion.
- fjende-hærene der samler sig, og om hvordan Gideon sender bud ud i hele Manasse.
- Gideons behov for endnu flere synlige tegn og beviser (v.36-40).

Tal om:

- at Gideon gik til Gud med sin tvivl, og at konkret bøn blev til konkret bønnesvar!
- om det går an at bede ligeså konkret som Gideon?
- og forvente ligeså konkrete svar?
- at det kan være svært at gøre det, som er rigtigt, når andre vil gøre noget forkert (find gerne konkrete eksempler fra hverdagen).

Ideer til fremlæggelse

Teksten kan læses op af børnene, så de får forskellige replikker. Herrens engel, Gideon, mændene i byen, Joash osv. osv. Lederen kan med fordel være fortæller og læse alt det, som ikke er replikker. Teksten kan også dramatiseres, så lederen læser teksten op, mens børnene mimer/spiller handlingen.

Huskeord
Du må ikke have andre guder end mig.
(2 Mos 20,3 s.72)

Gud svigter ikke

Gideon i kamp

Dagens tekst
Dom 7,1-22
s.227

Baggrundsstof

Gideon - Guds redskab

Gideon blev den dommer, som Gud havde udvalgt til at befri Israel fra Midjanitterne. Han samlede alle de krigsdygtige mænd, han kunne finde blandt israelitterne. Det blev en samlet hær på 32.000 mænd. Midjanitterne og deres allierede havde en hær bestående af 135.000 våbenføre mænd.

Alligevel havde Gud brug for at sortere i Gideons hær - for med kun 300 ubevæbnede mænd at kunne gøre det umulige muligt, at redde sit folk gennem en tjener, som Han havde udvalgt sig.

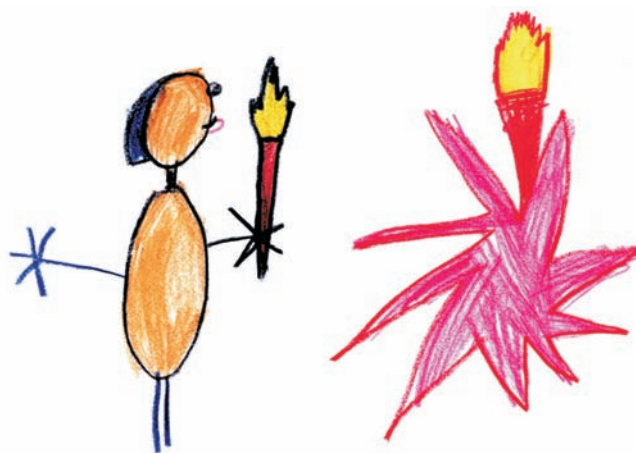
Gud er ikke afhængig af menneskelig fortræffelighed, men af mennesker som er villige til at lade sig bruge af ham (jf. 1 Kor 1,27-29).

Krigens afslutning

Slutningen af kap. 7 samt kap. 8 beskriver den blodige afslutning på krigen. Fjendehæren blev forfulgt og de to midjanitter-konger Zeba og Salmunna blev taget til fange og senere dræbt (kap. 8,12+21). Midjanitternes nederlag var endeligt, og Israel havde fred i resten af Gideons levetid.

Kong Gideon?

Israelitterne ønskede at gøre Gideon til konge (kap. 8,22), men Gideon afslog og sagde: "Herren skal herske over jer" (kap. 8,23). I Hebræerbrevet er Gideon nævnt som en af troens helte (Hebr 11,32).

Tegnet af Mathilde Andersen 6 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

Kan I huske Gideon, ham der høstede korn og fik det stjålet af røvere, så han ingenting havde at spise? Kan I huske englen, som kom og sagde, at Gud ville hjælpe ham med at jage alle røverne væk. Nu skal I bare høre, hvad der så skete...(spil Gideon igen og fortæl beretningen set med hans øjne).

1. Jeg samlede alle de soldater, jeg kunne. Ved I hvor mange det blev til? 32.000! Synes I ikke at det var mange? (tæl evt. alle børn + voksne og forklar at det var mange flere).

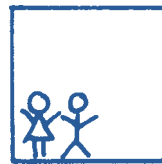
2. Men ved I, hvad Gud sagde: "Jeg skal nok være med dig, så du behøver ikke at have så mange soldater med. Alle dem der er bange må godt gå hjem." Der var mange, der var bange, og pludselig var der kun 10.000 tilbage. Det var ikke mange, men ved I, hvad Gud sagde: "Jeg synes stadig, du har for mange soldater, tag dem med ned til vandet og sig, at de skal drikke noget vand.
3. Dem, der drikker ved at tage vandet op til munden med hånden (vis hvordan man gør), kan du godt sende hjem, men alle dem, der lægger sig ned og drikker vand ligesom en hund (vis hvordan det ser ud), skal hjælpe dig med at jage røverne væk." Ved I hvor mange soldater, der nu var tilbage? Der var kun 300. Men Gud sagde, at han ville være med, og så var det nok.
4. Gideon samlede sine soldater. De tog en krukke (vis en krukke) en fakkell (vis evt. en fakkell) og et horn med (vis et horn/evt. en fløjte), og så fik de besked på at gøre nøjagtig det samme som Gideon.
5. Det var blevet nat og buldermørkt. Gideon vidste, at nu skulle det være, så han og alle de soldater, han havde med blæste i hornene (fløjterne), knuste krukkerne og råbte alt hvad de kunne: "For Herren og for Gideon."
6. Og røverne blev så bange, at de styrtede omkring og flygtede så langt væk, de kunne komme, og de kom aldrig mere tilbage.
7. Sommetider kan vi også føle os små og hjælpeløse. Så er det godt at vide, at Gud er den **allerstærkeste i hele verden, og at Han vil være med os alle dage.**

Til de voksne

Jesus siger: "...jeg er med jer alle dage, indtil verdens ende" (Matt 28,20).

Tegnet af Lars Jensen 9 år

Især for de små

Tekstens pointe

Gud er den stærkeste, og at han vil være med sine børn.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om:

- at være "den lille" overfor "de store" - i skolegården, på legepladsen eller måske i søskendeflokken derhjemme.
- at være bange. Der er mange ting, vi kan være bange for. Heldigvis kan far, mor eller andre gøre os trygge.

Indledning

Kan I huske Gideon, som Gud kaldte på, fordi Han ville hjælpe sit folk israellitterne, så deres fjender ikke mere skulle ødelægge deres land og stjæle alle deres ting. Gideon var bange. Han havde brug for at vide helt sikkert, at Gud ville være med ham. Derfor bad han til Gud, og Gud svarede ved at gøre nøjagtig, som Gideon havde bedt om.

Selve teksten

Tidligt næste morgen gik Gideon i gang. Han samlede sin hær, alle de mænd han kunne få fat i, 32.000 mænd blev det til. Det var mange, men ikke i forhold til de 135.000 der var på fjendens side. Alligevel sagde Gud, at Gideon havde **alt for mange** soldater i sin hær!

Fortæl om:

Hvordan Gud først sorterede i hæren ved at lade alle dem, der var bange gå hjem. Pludselig var der kun 10.000 soldater tilbage!

Hvordan Gud endnu engang sorterede i hæren og valgte dem, der labbede vandet i sig som hunde, og sendte dem, der lagde sig på knæ og drak ved at føre hånden til munden, hjem.

Nu havde Gideon kun 300 soldater tilbage, det var ikke mange! Hvordan skulle det kunne lade sig gøre at vinde over fjende med så få soldater? Gideon vidste det ikke, men han vidste, at hvis Gud sagde det, var det nok, til at Han kunne give israelitterne sejr.

Fortæl om:

- Guds omsorg for Gideon.

Gud vidste, at Gideon var bange, og havde brug for en at følges med - Pura (v.10-11), og at Han gav Gideon endnu et tegn på, at Han ville være med dem og at de ville sejre (fortæl om drømmen - det usandsynlige i, at et brød kan vælte et telt, så det falder og om dens betydning for Gideon og hans soldater v.13-15).

Nu var Gideon klar!

Slut af med at fortælle om Gideons strategi (v.16-18), samt hvordan det gik, da Gideon og hans hær stødte i hornene, knuste krukkerne og råbte: "Sværdet for Herren og for Gideon" (v.19-22).

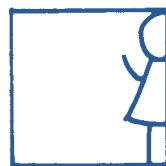
Fremhæv, at det var Gud, der gjorde det muligt, at Gideon og hans soldater sejrede (jf. tekstens pointe).

Ideer til fremlæggelse

Lav en lille tegneserie på papir, et billede af Gideon, et af hans mange soldater (hele papiret fuldt af ansigter/tændstikmænd). Vis med de næste billeder hvordan der bliver færre og færre som sorteringsprocessen skrider frem. Tegn en krukke, en fakkell og et horn - ja, ligeså mange billeder, du synes er nødvendige for at illustrere beretningen. Hæng billederne op på en snor undervejs, mens du fortæller. Eller spil Gideon. Brug børnene som "soldater", sorter i flokken og lad den sætte sig igen efter det lille optrin. Vis med din krop at Gideon er bange (hjertet hamrer) og senere - at han bliver glad, da sejren er i hus. Hav evt. en fakkell, en krukke og et horn eller en fløjte med.

Tegnet af Simon Hougaard Hansen 9 år

Især for de store

Tekstens pointe

Gud har al magt, og Han ikke svigter sine børn.

Indledning

Gud havde udvalgt den mindste i en helt almindelig familie til at skulle være hærfører for hele Israels store hær på 32.000 soldater. Han havde forsikret Gideon om flere gange, at det var ham, Gud ville bruge og svaret på Gideons bønner, ved at gøre nøjagtigt som Gideon havde bedt om. Gideon stod overfor den største og sværeste opgave i hele sit liv: At lede Israels folk til sejr over fjenden gennem mange år, midnatterne, amalekitterne og alle Østens folk, der var så mange og havde så mange kameler, at de slet ikke kunne tælles. "...de var så talrige som sandet ved havets bred" (v.12).

Selve teksten

Fortæl om:

- hvordan Gideon samlede alle de soldater han overhovedet kunne få fat på - jo flere jo bedre, og om
- hvordan Gud sorterede i hæren, så den pludselig var skrumpet ind til 300!

Tal om:

- at vi så gerne vil være "de fornuftige"/de selvsikre i alt hvad vi har med at gøre, at vi let glemmer at stole på Gud og hans almagt.
- at vi tror at vi kan og skal klare tingene selv i stedet for at lade Gud "komme til."
- at vi selv gerne vil have skulderklap og tage æren, men at Gud gerne vil æres og ophøjes gennem vore liv.

- hvordan de 300 soldater mon havde det med at skulle kæmpe mod så stor en hær? Hvad mon de tænkte og følte og hvad mon de snakkede om?
- hvad der mon var sket, hvis Gideon var draget i krig med de 32.000 soldater, som han selv havde samlet?
- hvad det vil sige at være stor/lille i Guds øjne.

Fortæl om:

- at Gud sender dem af sted samme nat, og at han i sin omsorg for Gideon, som er bange, lader våbendrageren Pura tage med,
- at Gud giver Gideon endnu et tegn på, at han vil sejre over amalekitterne.

Tal om:

- drømmen: det vildt usandsynlige, at et brød kan vælte et telt, og drømmens betydning.
- taler Gud til os gennem drømme i dag?
- kan og skal alle drømme tydes?

Da Gideon hørte drømmen fortalt og tydet bøjede han sig i bøn (v.15). Tal om bøn/bønnesvar (jf. den foregående tekst). Måske er der nogle af børnene der har oplevet noget, de gerne vil dele med de andre. Nu vidste Gideon, at Gud ville lade dem sejre over midjanitterne.

Fortæl om:

- strategien (v.16-18) og om hvordan det gik, da aktionen gik i gang.

Tal om det forunderlige:

- at de blev stående (v.21), at de i bogstaveligste forstand "ikke rørte en finger".
- at fjenden derimod rørte på sig, styrtede omkring, slog hinanden ihjel og flygtede skrigende bort (v. 21-22).

Tegnet af Rasmus Eriksen 10 år

Til eftertanke

Herren skal herske over jer. (Dom 8,23 s.228)

- at det går an, at gøre nøjagtig som Gud siger/ minder os om, for Gud er trofast, også selvom det menneskeligt set ser umuligt ud. "Herren vil føre krig for jer, og I kan tie stille" (2 Mos 14,14).

Ideer til fremlæggelse

Se evt. ideerne til fremlæggelse for de små. Beretningen er jo spændende fortællestof, så få og enkle virkemidler er tilstrækkelige.

Ang. Huskeord:

Måske kan de store lære hele verset: "Frygt ikke, for jeg er med dig, fortvivl ikke, for jeg er din Gud. Jeg styrker og hjælper dig, min sejrige hånd holder dig fast" (Es 41,10).

Huskeord
Frygt ikke, for jeg er
med dig.
(jf. Es 41,10 s.641)

Jesus - vores hjælper

Bartimæus

Dagens tekst
Mark 10,46-52
s.909

Baggrundsstof

Tid/sted

Helbredelsen af Bartimæus finder sted umiddelbart før, Jesus tager til Jerusalem for at fejre påske for sidste gang inden sin død og opstandelse.

Jeriko var en betydningsfuld by på Jesu tid, fordi den lå på et sted, hvor to hovedlandeveje krydsede hinanden. Næmlig den nord-sydgående trafik og trafikken ind til Jerusalem. Der var således en livlig trafik gennem Jeriko, og det var derfor også et godt sted for en tigger at opholde sig. Bartimæus var højst sandsynligt ikke den eneste tigger ved vejen. Forskellen på ham og de andre var hans forhold til Jesus.

Samfundsmæssige forhold

Samfundsopbygningen dengang var en helt anden end den, vi kender i dag. Der var overklasse, middelklasse, et stort antal småbønder og lavest i samfundet var en stor underklasse af tiggere, vanføre og syge. Mange af disse trak ind til byerne, hvor de var henviste til at leve af menneskers barmhjertighed. Det blev anset for en god gerning blandt jøderne at give penge til disse mennesker.

Dauids søn - en betegnelse som jøderne brugte for den Messias, de ventede på. At Bartimæus brugte netop den betegnelse overfor Jesus viser, at han opfattede Jesus som mere end en mand med særlige egenskaber.

Familiemæssige forhold

Bar betyder søn. Bar-timæus er søn af Timæus. I Bibelen hører vi tit om de familiære relationer. Det kan virke overflødigt, men det er med til at gøre Bibelen mere troværdig for os. Det er altså rigtige personer i kød og blod, og det var fuldt offentligt, at

Tegnet af Simon Kousgaard 9 år

disse personer havde oplevet et under med Jesus. Det er usædvanligt, at vi kender navnet på den, Jesus helbreder. Måske skyldes det, at Bartimæus kom med i flokken, der fulgte Jesus og disciplene?

Guds handlemåde

Gud vælger at bruge helbredelse til at fortælle om sit rige. Helbredelsen er dog ikke det vigtigste. Jesus siger selv i v.52: "Gå bort, din tro har frelst dig." Han siger ikke: "Gå bort din tro har helbredt dig." Alligevel er helbredelsen ikke kun et "pædagogisk fif," der skal rette opmærksomheden mod frelsen. Der hvor Guds rige vinder frem, må dødens magter vige, og det betyder i nogle tilfælde, at der sker helbredelser.

Inspiration til Legestuen

Tekstens pointe

Jesus hører os, når vi beder til ham.

Indledning

Medbring en pose med en eller to ting i. Spørg om der er nogen, der vil **mærke** hvad der i posen. Stil forskellige spørgsmål som fx "Hvad er det?", "Hvor mange hjul har bilen?", "Hvilken farve har bolden?" osv. Ret hurtigt vil barnet fornemme, at der er nogle ting, man ikke kan opleve, når man ikke kan se.

Selve teksten

I dag skal I høre om en mand, der var blind, dvs. det var ikke kun dét i posen, han ikke kunne se - det var alting. Han kunne ikke se sin mor og far, andre mennesker, dyrene, blomsterne eller maden han spiste.

1. Han var tigger. Han kunne ikke arbejde, så den eneste måde han kunne få penge på, var ved at tigge andre mennesker om penge. Medbring en stav og en skål og vis nu, hvordan Bartimæus gik rundt og tiggede.
2. Bartimæus var blind, men han kunne høre - rigtig godt endda. Og han havde hørt mange ting - også om en mand, der hed Jesus, som kunne helbrede syge! Tænk hvis man kunne rejse hen til ham!
3. Men Bartimæus kunne jo ikke rejse, for han var blind! (sæt dig modløst ned).
4. Nu hørte han pludselig spændte stemmer: "Jesus kommer", "Jesus fra Nazareth kommer denne vej", "flyt jer", "pas på"...
5. Kunne det virkelig passe? Kom Jesus virkelig forbi her? (vis hvordan Bartimæus rejser sig op og råber).
6. Fortæl om Bartimæus' møde med Jesus på trods af, at andre mennesker forsøgte at få ham til at tie stille.
7. Bartimæus fik nu sit syn igen. Det første han så, var Jesu kærlige ansigt. Han havde fået en tro på Jesus - ikke kun på at han kunne give ham synet tilbage, men at han var den, der kunne frelse ham og føre ham til Himlen.

Tegnet af Nikolaj Skov Jensen 7 år

8. Før skulle han bruge staven til at finde vej. Nu ville han følge Jesus i stedet, for han havde fundet ud af, at Jesus hører, når man beder til ham.

Til de voksne

Staven, som den blinde tigger havde så hårdt brug for, var nu blevet erstattet med Jesus. Han førte fremover Bartimæus i åndelig forstand og han fører også os i dag, hvis vi vil lade ham gøre det. Jesus siger: "Jeg er verdens lys. Den, der følger mig, skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys" (Joh 8,12).

Især for de små

Tekstens pointe

Alle mennesker kan bede til Gud om hjælp. Jesus giver sig tid til den enkelte, stopper op og lytter til alle vores bønner. Og han giver os mere, end vi beder om.

Indledning

Har I prøvet at være et sted, hvor der var helt mørkt? Måske inde på jeres værelse om natten, og I er vågnet fordi I skulle tisse. Hvad gør I så? (tænder lys - hvis man ikke kan finde lyset? Føler sig frem eller kalder på mor?) I dag skal vi høre om én, hvor det ikke nyttede at tænde lyset, for han kunne ikke se, selvom det var helt lyst. Men han vidste, hvem han skulle kalde på...

Selve teksten

Bartimæus var blind. Han måtte klare sig med, hvad andre gav ham, når han sad med sin stav og tigger-skål. Han sad ved vejen til Jeriko. Det var et godt

sted, for der kom mange mennesker forbi. Han har sikkert kendt hver en ujævnhed og sten på det sted og følt sig frem med sin stav. Her sad han dag ud og dag ind, lyttede til mennesker, der gik forbi, lyttede til lyden af de mønter der ind imellem faldt ned i hans tiggerskål. Ingen af os ville ønske sig sådan et liv.

Fortæl om:

Bartimæus lytter. Bartimæus har sikkert har hørt om Jesus, og nu hører han, at Jesus er på vej forbi ham!

Bartimæus råber. Han ved, at redningen ligger her, derfor råber han. Folk truer ad ham. Han larmer, han forstyrrer, og han er altså ikke lige så vigtigt et menneske som alle de andre, mener de. Jesus kan da ikke have lyst til at høre på ham. Men Bartimæus bliver ved. Ja, han råber endnu højere! Han har en stærk tro på, at Jesus kan hjælpe ham, og han er ligeglad med, hvad de andre tænker om ham.

Jesus svarer. Jesus er anderledes. Han hører Bartimæus og kalder på ham. I vores øjne er han en ussel tigger. I Jesu øjne er han uendelig værdifuld. Tænk at den person alle flokkes om vil tale med en tigger! Jesus spørger Bartimæus: "Hvad vil du have, at jeg skal gøre for dig?" Hvorfor spørger han? Er det ikke indlysende? Jo, men Jesus tvinger ingen med sin kærlighed. Jesus vil, at Bartimæus (og vi i dag) med egne ord siger/beder om, hvad han skal gøre for os. Jesus har tid til at høre på Bartimæus, og han har tid til at høre på os i dag. Der er ingen af vore problemer eller tanker, der er for store eller for små til, at Jesus ikke har tid til at lytte og hjælpe.

Bartimæus ser. Det fantastiske sker! Bartimæus' øjne åbnes, og det første han ser, er Jesus. Jesus siger: "Gå bort, din tro har frelst dig." Bartimæus, har ikke alene fået synet, men han har også fået frelsen kvit og frit! Han troede fuldt og fast på Jesus som sin hjælper. Gud giver langt mere end vi beder om.

Bartimæus følger Jesus. Bartimæus går ikke bort, som Jesus siger til ham. Der er sikkert noget familie, Bartimæus kunne glæde med et besøg. Nej, han så Jesu kærlighed til ham, og han besluttede at følge Jesus.

Hvad med hans faste følgesvende - staven og tiggerskålen? Dem havde Bartimæus ikke længere brug for. Nu så han i stedet, at han havde brug for noget langt bedre - Jesus. Ham kunne han følge - også gennem døden ind til Himmelen. Sikke et dejligt liv Bartimæus nu ville få!

Idéer til fremlæggelse

Det er altid en rigtig god idé at have noget visuelt med under sin bibelfortælling. Brug fx flanellograf eller vis billeder fra en børnebibel. Du kan også tage en kæp og en skål med, som kan illustrere Bartimæus' tiggerstav og tiggerskål. Disse to ting kan så i slutningen af historien byttes ud med et kors eller en Bibel for at vise, at Bartimæus har fået en ny livline.

Især for de store

Tekstens pointe

For Gud er vi alle lige værdifulde. Jesus hører og svarer på konkrete bønner.

Selve teksten

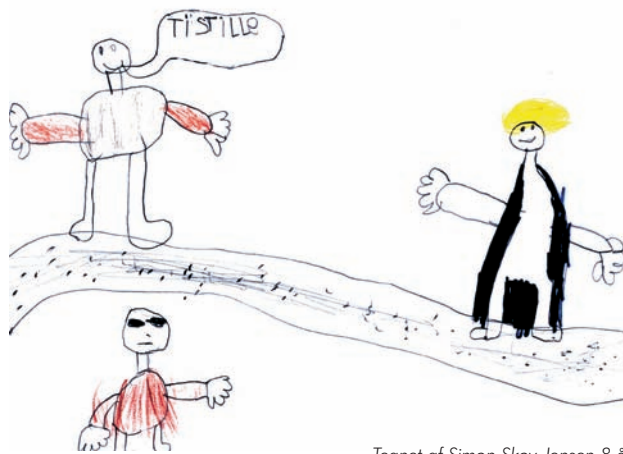
Teksten er ikke lang eller svær, så det er en god idé at begynde med at læse teksten op i fællesskab og derefter snakke om de ord, der umiddelbart er svære at forstå.

Fortæl om:

- tiggeren Bartimæus og hans ulykkelige situation. "Forbarm dig over mig." Man mente dengang, at sygdom havde sin årsag i synd og troede derfor, at sygdom var straffen for et eller andet, man selv eller ens forældre havde gjort forkert.
- hvordan andre så på Bartimæus. En stor synder. "Bare" en tigger.

Tal om:

- folkeskarens reaktion på Bartimæus' råb om hjælp.
- Bartimæus der bare råber endnu højere
- hvordan ville vi have reageret?

Tegnet af Simon Skov Jensen 8 år

Tegnet af Esben Sulkjær 5 år

Til eftertanke

Dauids søn, Jesus,
forbarm dig over mig!
(Mark 10,47 s.909)

- hvad kan forhindre os i at komme til Jesus? Venner, klassekammerater, familie, egne tanker om, at det er kedeligt...Djævelen bruger mange midler til at holde os væk fra Jesus.

- at Bartimæus så noget, som ikke alle seende omkring ham så: at Jesus var Dauids søn, Messias, Guds søn.

Fortæl om:

- hvordan Jesus så på Bartimæus - at han var uendelig værdifuld ligesom hver enkelt af os.
- at Jesus hører den, der kalder på ham - selv gennem larm og mange andre mennesker.
- Jesus kalder Bartimæus hen til sig.
- Jesus spørger: "Hvad vil du have, at jeg skal gøre for dig?"

Tal om:

- hvad der ville være sket, hvis Bartimæus ikke havde "gidet" at gå hen til Jesus, da han kaldte?
- hvorfor spørger Jesus, hvad han skal gøre? Er det ikke tydeligt nok? Jesus ønsker, at vi skal komme med alle ting til ham. Han tvinger ikke nogen til at modtage sin kærlighed. Og på den måde får vi også lov til at opleve konkrete bønesvar.
- hvad var det første Bartimæus så? Jesu ansigt fyldt med kærlighed, glæde og accept - måske den første accept Bartimæus har mødt i sit liv.

Fortæl om:

- at Bartimæus beder om det han umiddelbart trænger til.
- at Jesus giver ham langt mere end han beder om. Synet og frelsen.
- at Bartimæus følger Jesus.

Tal om:

- bønner - vores mulighed for kontakt til Gud. Vi kan bede på alle tidspunkter af døgnet. Bede højt eller en tanke inde i vores hoved.
- bønesvar. Gud giver os ikke altid det, vi beder

om. Hans største ønske er, at frelse alle mennesker og blive troet, også når han ikke giver beviser på sin magt. Jesus svarer nogle gange lang tid efter, at vi beder, og han svarer nogle gange anderledes end vi havde forventet. Vær ærlig og sig, at vi voksne heller ikke altid forstår meningen med/kender svaret på, hvorfor vi ikke ser, at Jesus hjælper. Men hold fast ved, at Jesus altid vil det bedste for os, og at hans overblik langt overgår vores.

Vi kan lære rigtig meget om det at bede ved at lære af, hvordan Bartimæus bad. Når vi beder, handler det ikke om fine formuleringer, hvad andre tænker, hvordan vi har det, eller hvor underligt det ser ud, at vi henvender os til en usynlig Gud. Det vigtigste er, at bønner er rettet til Jesus. Jesus vil altid høre os og tage sig tid til os. Vi må sige tingene til Jesus, akkurat som de er, ligesom Bartimæus gjorde. Bartimæus ville naturligvis gerne kunne se, så det var hans bøn: "Rabbuni (=min Herre), at jeg må kunne se."

Idéer til fremlæggelse

Lav sammen en konkret bedeliste eller plakat med konkrete bedeemner. Skriv dato på, hvornår de er skrevet op, og sæt en label med teksten "Tak" og dato over, når I er blevet bønshørt. Ja, man bliver så positivt overrasket!!

Huskeord
Bed, så skal der gives
jer; søg, så skal I finde;
bank på, så skal der
lukkes op for jer.
(Matt 7,7 s.866)

Jesus - vores hjælper

Den kana'anæiske kvinde

Dagens tekst
Matt 15,21-28
s.877

Baggrundsstof

Tid/sted

Jesus er taget fra Genesaret til områderne ved Tyrus og Sidon. Han har ved Genesaret bispist 5000 mænd, vandret på søen ud til disciplene og herefter været i området nogen tid, hvor store skarer har søgt ham, og mange er blevet helbredt.

Efter disse begivenheder ønskede skarerne at gøre ham til konge. Men det var vigtigt for Jesus at være den Messias, Gud havde tænkt, frem for at indfri de offentlige meningers forventninger. Ensomheden i denne opgave begyndte at gå op for ham, efterhånden som han indså, at folket ønskede at få fordelene af hans gerning uden at være villige til at betale prisen i form af anger, omvendelse og underkastelse. Jesus ønskede derfor at tage til et sted, hvor han og hans disciple kunne være for sig selv (Mark 7,24).

Området ved Tyrus og Sidon var i jødernes øjne virkelig hedningeland, selvom det kun var ca. 60 km. fra Genesaret. Fra disse byer trængte i sin tid Baáldyrkelsen ind i Israel, især gennem Dronning Jesabel (1 Kong 16,31). Profeter har profeteret mod byerne (Ez 26-28), og Jesus har tidligere nævnt byerne på samme niveau som Sodoma (Matt 11,21). Altså et helt igennem ugudeligt sted!

Religiøse forhold

I området ved Tyrus og Sidon boede der kana'anæere. De var altså ikke jøder, men efterkommere af det folk, som havde boet i Ka'anan før Josva og israelitterne indtog landet. I dag vil vi nok kalde kvinden for en palæstinensisk kvinde. Hun var i hvert fald hedning og hendes folk havde en anden tro end Israels folk. Vi ved ikke meget om hende, men vi kan ud fra teksten læse, at hun havde hørt om den jødiske tro, og at hun troede på Jesus som Davids søn.

Tegnet af Emma Klostergård Pedersen 5 år

Davids søn er en betegnelse, som jøderne brugte for den Messias, de ventede på. At den kana'anæiske kvinde brugte netop den betegnelse overfor Jesus viser, at hun opfattede Jesus som mere end en mand med særlige egenskaber.

Inspiration til Legestuen

Klip en Jesus-figur af karton og lim en klemme bagpå, så figuren kan sidde fast på kanten af en æske. Du kan også bruge en gammel flonellograf-figur. Klip også en kvinde, nogle børn, der sidder ved et bord og nogle små hunde. Lim klemmer bagpå det hele på nær hundene. I stedet for at tegne hundene kan du bruge nogle små legetøjs-hunde.

Tekstens pointe

Vi må blive ved med at bede til Jesus. Han vil altid høre os.

Indledning

I dag skal vi høre om Jesus (sæt Jesus fast på æskens kant). Jesus kan alting. Er det ikke fantastisk, at vi kender ham? Da Jesus levede hernede på jorden, havde rigtig mange mennesker hørt om ham, og store skarer af mennesker kom vandrende fra nær og fjern for at høre ham tale, og ikke mindst for at han skulle gøre de syge raske.

1. Jesus elskede alle de her mennesker, men han kunne godt blive træet. Han forsøgte at holde en pause ved at gå et nyt sted hen, men hver gang fandt nye skarer ud af, hvor han var, og de kom med alle deres syge.
2. Så han besluttede sig for at gå langt væk - ja, helt over på den anden side af grænsen til et andet land. For der havde de vel ikke hørt om ham? Han glædede sig til at slappe af et lille stykke tid.
3. Men selv her i det fremmede land, var der faktisk én, der havde hørt om ham (sæt kvinden fast på æskens kant).
4. Denne kvinde havde nok hørt om alle de syge, Jesus havde helbredt, for hun sagde: "Jesus, Davids søn, du må hjælpe mig. Min lille pige er så syg, så syg, og det er kun dig, der kan hjælpe hende." Men det var jo ikke dét, Jesus var kommet for at gøre her, så han svarede hende ikke!
5. Da hun spurgte anden gang, sagde han noget mærkeligt. Fortæl nu om samtalen med børnenes brød og de små hunde. Sæt børnene, der sidder ved et bord, på æskens kant, og stil hundene nedenfor.

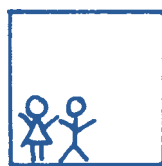

Tegnet af Lars Jensen 9 år

6. Når Jesus fortæller om børnene, viser du kiksen først til børnebordet og så til hundene. Inden kvinden svarer, siger du: "Men se hvad der sker, når børnene spiser." Tag en bid af kiksen hen over børnebordet, så krummerne falder ned til hundene. Spørg børnene hvad der sker. Sådan svarede kvinden!
7. Og Jesus sagde til kvinden: "Din tro er stor, din datter skal blive rask." Hun havde så stor en tro på Jesus, at hun vidste, at selv krummerne - en meget lille del af Jesus - kunne gøre hendes pige rask.

Til de voksne

Jesus siger: "Bed, så skal der gives jer, søg, så skal I finde"(Matt 7,7).

Især for de små

Tekstens pointe

Vi har lov til at bede til Gud på alle tidspunkter. Og vi må blive ved, også selvom vi ikke altid kan se, at han svarer os. Han hører os, og han vil svare os.

Indfaldsvinkler til teksten

- har I prøvet at blive drillet? Ikke været gode nok i andres øjne. Kvinden i dagens historie var ikke særlig meget værd i disciplenes øjne. Alligevel vidste hun, at hun var noget værd i Jesus øjne.
- tal om det at være stædig. Er det en god eller en dårlig ting? Der kan både være tale om udholdenhed og påståelighed.

Indledning

Hvis I er to ledere, aftaler I følgende: Mens den ene går i gang med indfaldsvinkler til teksten, bryder den anden jævnlige ind og plager om noget fx berømmer den halskæde lederen har på, beder om lov til at se den, prøve den, vil ha den... Til sidst spørger lederen børnene, hvad hun skal gøre ved ham/hende. Nogle vil nok sende ham/hende væk, andre vil give ham/hende halskæden, så der bliver ro. Hvordan mon Jesus ville tackle sådan at blive forstyrret? Er der forskel på, hvordan vi reagerer, afhængig af hvem der forstyrrer? En leder, et barn, en hund...

Hvis du synes, det er for forstyrrende at blive forstyrret (hvilket jo egentlig også er meningen), kan du køre denne seance på et andet tidspunkt fx mens I synger.

Selve teksten

Jesus ville gerne have ro, så han prøvede at skjule sig (Mark 7,24). Der sker så det, at han bliver forstyrret, ligesom jeg blev forstyrret lige før.

Fortæl om mødet med den kana'anæiske kvinde, der bliver ved at bede Jesus om hjælp.

Vi reagerer på forskellige måder, når vi bliver forstyrret. Disciplene, som var sammen med Jesus, blev irriterede og ville have Jesus til at sende hende væk. Måske fordi de vidste, at Jesus gerne ville have ro, eller måske fordi dette var en hedensk kvinde. Uddyb forholdet mellem hedninger og jøder på denne tid.

Jesus blev ikke irriteret. I første omgang svarede han hende ikke. Men så sagde han noget underligt. Fortæl om historien med børnene og hundene.

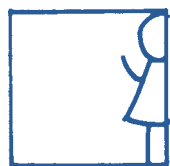
Nøden har gjort kvinden ydmyg. Hun bliver ikke fornærmet over at blive sammenlignet med en hund, men hun giver Jesus ret i, at de ikke har del i samme velsignelse som Israels folk. Hun har dog alligevel stor tillid til, at Jesus gerne vil hjælpe hende, for hun fortsætter: "De små hunde får jo lov at spise af smulerne..." Underforstået: Er der ikke en smule til mig?

For Jesus er det ikke vigtigt, hvordan vi mennesker tager os ud, eller hvor mange gode gerninger vi har gjort. Jesus ser på et menneskes tro. Kun to gange i Bibelen berømmer Jesus mennesker for deres store tro. Her i Matt 15,28 og i Luk 7,9, hvor det handler om høvedsmandens tro. Begge gange drejer det sig om en hedning. Troen på Jesus blev afgørende for dem begge - og det er den også for os idag.

Guds vilje er ikke stiv; den kan bøje sig for sine børns bøn (Jf. 1 Mos 18,23ff. og Jon 3,9ff.).

Ideer til fremlæggelse

Se evt. under Inspiration til Legestuen.

Især for de store

Tekstens pointe

Jesus hører bøn - også den vedholdende bøn. Vi kan altid blive ved med at bede om hjælp fra Ham. Han vil høre os, selvom han måske ikke svarer på det tidspunkt og på den måde, vi gerne vil have det.

Tegnet af Rasmus Eriksen 10 år

Indledning

Jesus havde nu i nogen tid været i området omkring Genesaret sø (vis stedet på et kort). Her havde han helbredt mange syge, udført et stort bespisningsunder, hvor han mættede 5000 mænd, og han var kommet gående ud på søen til disciplene en stormvejrnat. Nu trængte han til lidt fred og ro sammen med sine disciple, og de gik derfor til områderne ved Tyrus og Sidon. Fortæl evt. lidt om afstanden og hvilken slags område dette var (se under Baggrundsstof).

Selve teksten

Fortæl om:

- at en kana'anæisk kvinde kommer til Jesus, fordi hun har hørt om ham (Mark 7,25). Altså en hedning (jf. Baggrundsstoffet).

- hun beder om hjælp, da hendes datter plages af en dæmon. At være plaget af en dæmon eller at være besat af en ond ånd vil sige, at Satan på en særlig måde har taget plads i et menneske. Satan og hans engle har fået overtaget, og bestemmer hvad vedkommende skal gøre og sige. (Inddrag evt. parallelberetningen fra Mark 7, 24-30 og understreg, at Jesus er den stærkeste, og at den der tror på Jesus er beskyttet af Ham, og kan ikke blive besat).

Tal om:

- i parallelteksten i Mark 7,24-30 står: "En kvinde...hørte om ham...". Hvad mon kvinden har hørt? Hun har temmelig sikkert hørt, at Jesus helbredte syge. Måske har hun også hørt om brødunderet? Hun har endda hørt, at han skulle være Davids søn.
- betyder det noget særligt, at kvinden kalder Jesus Davids søn? (En betegnelse for den Messias, jøderne ventede).

Fortæl om:

- at disciplene ville sende hende væk. "Hun råber efter os." Hun er altså virkelig irriterende. Kan Jesus ikke bare sige nej til hende?
- at kvinden ikke giver op. Jesus skal svare hende. Hun falder ned for hans fødder, så han ligefrem må gå udenom hende, må sige nej, hvis han skal væk fra hende.
- at Jesus ikke siger direkte nej. Han siger, at han er sendt til nogle andre end hende. Og da hun nu kaster sig ned for fødderne af ham og beder om hjælp, siger han, at man ikke giver børnenes brød til de små hunde.
- at kvindens svar til Jesus, at hundene æder af de smuler, som falder fra deres herres bord, er et svar, vi kan lære meget af. Højest sandsynligt har hun nemlig hørt om det store brødunder, Jesus lige har udtalt. Her blev hele skaren mæt, ja, der var endda tolv fulde kurve tilovers. Der var altså overflod af Jesu velgerninger. Denne overflod kan vel komme hende til gode, tænker hun. Kvinden bruger altså Jesu egne ord og gerninger til at nøde Jesus til at hjælpe hende.

Tegnet af Rasmus Eriksen 10 år

Til eftertanke

Forbarm dig over mig,
Herre, Davids søn!
(Matt 15,22 s.877)

Tal om:

- det kan være svært for os at forstå, at Jesus ikke straks svarer hende. Vi kan ikke sige, at Jesus fra starten havde tænkt sig at bønholde hende, for Jesus spiller ikke kostbar. Bønholdelsen er i dette tilfælde nærmere et brud på reglen, og fortællingen vil netop vise, at bønnen formår meget. Når Jesus ikke taler til denne kvinde, sker det ikke, fordi han vil være fri for hende, men fordi han handler efter, hvad han selv har indprentet disciplene: nemlig at evangeliet først er for jøderne og siden for hedninger (Matt 10,5-7). Hedningernes tid var endnu ikke kommet.
- som kvinden brugte Jesu egne ord og gerninger, sådan må vi også have lov til at bruge Guds egne ord til at minde Gud om hans løfter.

Ideer til fremlæggelse

Det vil være godt, at forme denne time, som en slags bibelstudie med skiftevis fortælling og samtale. Der er mange svære pointer i denne tekst, som bedst kan forklares i samspillet med børnene, da man så kan fornemme, hvad de tænker, og hvor der er forståelsesproblemer.

Huskeord
Jesus siger: "Bed, så
skal der gives jer, søg,
så skal I finde."
(Matt 7,7 s.866)

Jesus - vores hjælper

Enkens søn i Nain

Dagens tekst
Luk 7, 11-17
s.929

Baggrundsstof

Tid/sted

Byen Nain ligger ca. 10 km. fra Jesu barndomsby Nazareth. Et område der ikke var kendt for store religiøse åbenbaringer: "Kan noget godt komme fra Nazareth?" (Joh 1,46).

Religiøse forhold

På dette tidspunkt er Jesus meget populær blandt folket, og store skarer følger ham, hvor han går. "Der udgik en kraft fra ham, og han helbredte alle" (Luk 6,19).

I Bibelen hører vi kun få gange, at Jesus opvækker en død. Det var altså ikke en hverdagsbegivenhed. (Jairus' datter - Mark 5, 21-43; Lazarus - Joh 11, 1-44)

Familiære forhold

At være enke blev på Jesu tid regnet som en skam på samme måde som barnløshed. Var man enke, blev man regnet for at tilhøre samfundets bund på linie med de faderløse og de fremmede. Det var derfor en stor sorg at miste sin mand. Man mistede både status og indtægt. At en enke mister sin eneste søn er næsten ubærligt. Nu er der heller ikke længere håb for fremtiden for denne kvinde.

Når et menneske døde, begyndte venner og slægtninge straks at hyle og klage. På den måde udtrykte man sin store sorg over tabet. Pga. varmen skulle begravelsen foregå ret hurtigt efter dødens indtræden. Sædvanligvis blev liget vasket og viklet ind i et liglagen, før det blev båret ud til begravelsespladsen på en bære. Her blev man begravet i huler, der blev lukket med store sten. De fattige blev ofte begravet mere simpelt. Båren med liget blev lagt på jorden, dækket med jord og omgivet af sten.

Tegnet af Nikolaj Kastbjerg 5 år

Guds handlemåde

Pga. enkeres vanskelige livsvilkår, har Gud altid haft en særlig omsorg for dem (5 Mos 10, 17-18). Han reagerer strengt over for dem, der gør enker ondt (Mal 3, 5). At Jesus ynkedes over denne enke ligger i forlængelse af disse vers fra GT.

Inspiration til Legestuen

Tekstens pointe

Jesus er den stærkeste, og han vil gerne hjælpe os.

Indledning

Brug en skotøjsæske som hus. Vend æsken på højkant så åbningen er en af væggene. Vil man gøre det mere livagtigt, kan man male æsken og skære huller ud til vinduer. Lav også en kartonfigur af Jesus,

en kvinde, der er ked af det og af en dreng med lukkede øjne. Til de to sidste figurer laves også to nye ansigter, der kan klæbes ovenpå figureernes ansigter fx med "elefantsnot". Disse ansigter skal være med åbne øjne til drengen og et glad ansigt til kvinden.

Selve teksten

1. Her er en kvinde, der står uden for sit hus (æskene vendes, så børnene ikke kan se ind i æsken/huset).
2. Hvordan ser hun ud? Hun er rigtig ked af det. Lad os se, hvorfor hun er det.
3. Vend huset om. Inde i huset ligger en dreng med et stykke stof omkring sig. Vikl drengen fri og vis ham til børnene. Hvordan ser han ud? Hvorfor tror I, han ser sådan ud? Drengen er død, og derfor er moderen rigtig ked af det. Hun har ingen mand - han er død, og nu har hun heller ikke længere noget barn. Det er forfærdelig sørgeligt. Hun græder, naboerne græder og alle er kede af det.
4. De har så travlt med at være kede af det, at de slet ikke opdager, at der kommer nogen.
5. Jesus er på vej ind i byen, og han hører nogen, der græder. Der er ikke nogen, der kalder på ham, men der er nogen, der er kede af det. Derfor vil Jesus hjælpe.
6. Han går hen til drengen og taler til ham. Men drengen er jo død! Kan drengen godt høre ham? Normalt kan døde ikke høre noget, men når Jesus taler, så hører de! Og drengen hører, hvad Jesus siger: "Jeg siger dig: Rejs dig op!"
7. Det umulige sker. Drengen åbner øjnene og rejser sig op (sæt ansigtet med de åbne øjne på drengen).
8. Hvordan har moderen det nu? (sæt det glade ansigt på figuren). Hun er fyldt af glæde og taknemmelighed. Hun priser og takker Gud, fordi han så hende og hjalp hende.

Fortæl børnene, at Gud også vil hjælpe dem. Når vi er kede af det, vil Gud trøste os.

Til de voksne

"Da Herren så hende, ynkedes han over hende og sagde: "Græd ikke!" (Luk 7,13).

Tegnet af Emma Bækdal 6 år

Især for de små

Tekstens pointe

Jesus er stærkere end døden. Jesus ser os, når vi har det hårdt, og han hjælper os.

Indfaldsvinkler

- kender I nogen, der nu er død? Den snak kan der højst sandsynligt komme meget ud af, men det I kunne komme ind på, kunne være:
 - døden som et endeligt punktum her på jorden.
 - sorgen - hvordan det er at stå tilbage uden den person man holdt af.
- gør noget umuligt. Lad én af børnene komme op foran og stil derefter en umulig opgave til ham/hende evt. på tid. Det kunne f.eks. være "Løft huset"... Nå, men så får du en nemmere opgave: "Slå en knude på dit ene ben"...el.lign. Dette skal lede tankerne hen på, hvor lidt vi mennesker egentlig kan, når vi vil prøve noget ud over det sædvanlige.

I dag skal vi høre om noget, som virker fuldstændigt umuligt, og som ingen mennesker kan gøre.

Selve teksten

Jesus var på vej. Han og hans disciple gik fra by til by for at fortælle, at Jesus var frelseren og for at helbrede syge. Der fulgte altid en stor skare med ham. Alle ville tæt på ham og have del i de undere og høre de dejlige ting, Jesus sagde.

Fortæl om:

- Nain - en by lidt udenfor Nazareth, Jesu barnedomsby. At denne skare med Jesus forrest her udenfor byporten mødte en anden skare.

- den anden skare. Forrest i denne skare var en bære med en død, ung mand. Beskriv stemningen i denne skare: Trykket, klageråb, sorg og håbløshed. I disse to skarer møder vi en diametral modsætning: Den unge mand og Jesus - Døden møder Livet.

Tal om:

- at Jesus stopper op. Hvorfor mon? "Han ynkedes..." Jesus fik ondt af enken. Han så hendes håbløse situation og gik hen til hende. Hvad havde enken gjort for at få Jesu opmærksomhed? Absolut intet. Hun var opslugt af sin egen sorg og magtede end ikke at bede Jesus om hjælp. Tænk at Jesus alligevel magter og er villig til at hjælpe!

Fortæl om:

- at Jesus taler til den døde. De døde kan altså høre Jesus. Han har magt ud over, hvad vi kan forestille os. Og døden må adlyde Jesus.

Fortæl om:

- folkets reaktion. Frygt og lovprisning. Frygt fordi der sker noget overnaturligt og uventet. Lovprisning fordi Jesus må være mere end et almindeligt menneske, nemlig en udsending fra Gud.

Tal om:

- hvorfor Gud ikke altid helbreder og opvækker. Vi lever i en verden efter syndefaldet. Der er synd, død og ødelæggelse. Gud griber ind engang imellem, men vores livsvilkår indebærer sygdom og død. Heldigvis er dette ikke afslutningen. Vi skal alle opstå, når Jesus kommer igen, og vi, der tror på ham, skal leve på den nye jord, hvor hver tåre skal tørres bort, og hvor døden ikke skal være mere! (Åb 21,4).

Ideer til fremlæggelse

Denne historie egner sig godt til dramatisering. Del børnene op i to grupper, som er hhv. skaren med Jesus og skaren med enken. Lad fire børn holde et lagen hvorpå der ligger en dukke, som skal forestille den døde søn. Gør en del ud af de to skarers vidt forskellige sindsstemninger. Pointen: Livet vinder over døden.

Tegnet af Kirstine N. Pedersen 7 år

Især for de store

Tekstens pointe

Jesus - dødens overmand - ser os, når vi har det hårdt, og han hjælper os - også når vi ikke selv kalder på ham.

Indledning

Teksten er kort og handlingsmættet, så den egner sig godt til oplæsning af enten lederen eller børnene selv.

Selve teksten

Vis på et kort, hvor Nain ligger. Samtal om hvilke byer, der ligger i nærheden, og at det var Jesu barn-domsegn.

Fortæl om:

- mødet mellem de to skarer. Udenfor byporten passerer disse skarer hinanden. Jesus med en glad og forventningsfuld flok, der havde set mange undere og oplevet meget glæde sammen med Jesus. Enken der, opløst af sorg, går efter båret med hendes eneste søn. Hun ænsrer intet andet end håbløsheden og sorgen.

- Jesus ænsrer andet end sig selv. Han ser enken, han føler medlidenhed, han taler til hende, han gør noget. Her møder døden selve Livet, og i det møde vil døden tabe. Jesus er interesseret i alle mennesker. Han har særligt øje for de svage og udstødte i samfundet. Derfor var det måske heller ikke så mærkeligt, at han så enken i hendes nød.

Tal om:

- at det er første gang i Lukas-evangeliet, at Lukas kalder Jesus for Herren. Siden gør han det ofte.

- hvorfor er det netop denne begivenhed, der åbner hans øjne? Jesus er stærkere end døden. Han er altså selve Livet!

- at Jesus sagde: "Græd ikke!" til enken. Der er ellers nok at være trist over. Men her får enken og vi en lille forsmag af Himlen - derfor er der ingen grund til gråd! "Han vil tørre hver tåre af deres øjne, og døden skal ikke være mere, ej heller sorg, ej heller skrig, ej heller pine skal være mere. Thi det, der var før, er forsvundet" (Åb 21,4).

- det er meget sjældent, vi hører, at Jesus vækker nogle op fra de døde. Som kristne har vi et håb om kødets opstandelse: "Vi tror på det evige liv," beken-der vi (jf. Trosbekendelsen). Dvs. vi tror, at vi efter døden får en ny krop på den nye jord. Da vil Jesus vække os op, som han gjorde med enkens søn. Det er altid en stor sorg, når nogen dør. Alligevel må vi trøste hinanden med, at når vi er kristne, kan vi sige et "på gensyn", fordi vi skal mødes hjemme hos Gud i Himlen. Det er godt at tænke på, at vi har noget helt fantastisk at se frem til - nemlig livet på den nye jord. Dette emne kan være hårdt at tale om og tænke på, hvis man har haft døden tæt inde på livet. Brug derfor om nødvendigt også tid på den smerte, der er forbundet med det at miste.

Tegnet af Kathrine T. Bruun 8 år

Til eftertanke

Da Herren så hende,
ynkedes han over hende
og sagde: „Græd ikke!“
(Luk 7,13 s.929)

- Jesus hjælper os, også når vi ikke kalder på ham. Det er ikke vores gerninger, men Guds kærlighed til os, der er i fokus.

- døden må altid vige for Livet. Hvis ikke nu, så når Jesus kommer igen.

Ideer til fremlæggelse

Tag evt. udgangspunkt i en aktuel begivenhed, hvor en mor eller far har mistet deres barn. Det behøver ikke være nogen de kender. Det kunne fint være i forbindelse med en aktuel krig/hungersnød el.lign. et sted i verden. Tal om de følelser forældrene må have. Lav derefter en kobling til dagens tekst.

Huskeord
Han vil tørre hver tåre
af deres øjne.
(jf. Åb 21,4 s.1146)

Jesus - vores hjælper

De ti spedalske

Dagens tekst
Luk 17,11-19
s.945

Baggrundsstof

Tid/sted

Jesus er på vej mod Jerusalem for sidste gang inden sin død og opstandelse. I grænseområdet mellem Samaria og Galilæa går han ind i en landsby og møder her ti spedalske.

Samfundsforhold

Spedalskhed er en sygdom, der begynder med hvide pletter, der herefter bliver til sår og knuder på huden. Sårene lugter grimt og vil ikke hele igen. Sygdommen kan føre til, at den spedalske mister fx fingre og tæer. I dag findes der medicin mod sygdommen, men det gjorde der ikke på Jesu tid. For at undgå smitte skulle de spedalske holde sig på afstand af andre mennesker (3 Mos 13, 46). De kunne slutte sig sammen, men var henvist til at leve under usle forhold udenfor byen pga. frygten for smittefare. Spedalskhed findes stadig visse steder i Afrika og Asien. De syge kan blive helbredt, hvis de får medicin i tide, men hvis deres hænder eller fødder allerede er ødelagt, kan man kun standse sygdommen. Lemmerne kan ikke erstattes.

På den tid var det præsterne, der afgjorde, hvornår en person kunne erklæres ren/uren. Det kan godt virke lidt underligt på os, at det var præsternes opgave, men dels havde man ikke andre til det, dels opfattede man spedalskhed - og anden sygdom - som Guds straf. Den opfattelse havde Jesus ikke!

Folk fra Samaria var ikke velsete blandt jøder. Jøderne så ned på samaritanerne, fordi de ikke længere troede på Gud på samme måde, som de selv gjorde. Disse to befolkningsgrupper levede derfor normalt skarpt adskilt, men sygdommen og nøden havde ført dem sammen her udenfor byporten. Vi ved ikke, hvem de spedalske var, men noget tyder på, at der var ni jøder og en samaritaner (se v. 18).

Tegnet af Nina Junker 6 år

Guds handlemåde

Jesus udfordrer de ti spedalske til at gå i tro, og helbreder dem på deres vej til præsterne. Når Jesus udtalte sig, som han gjorde, prøvede han deres tro, ligesom Na'aman udfordres til at handle i tillid til profeternes ord; 2 Kong 5.

Inspiration til Legestuen

Indledning

Find ti duplodukker el.lign. frem. Lav hvide prikker på dem af kridt eller zinksalve. Tag endnu en duplodukke som skal forestille Jesus. Man kan evt. give dukken en hovedbeklædning af et stykke stof og en elastik.

1. Åh, jeg er så syg, så syg (vis én af de "syge" duplodukker frem). Se, jeg har hvide prikker over det hele. Og jeg bliver mere og mere syg. Jeg er spedalsk, og jeg skal nok dø af min sygdom, for der er ingen læge, der kan hjælpe mig. Og min sygdom smitter, så nu må jeg ikke længere være inde i byen sammen med min familie, for så bliver de også syge. Jeg

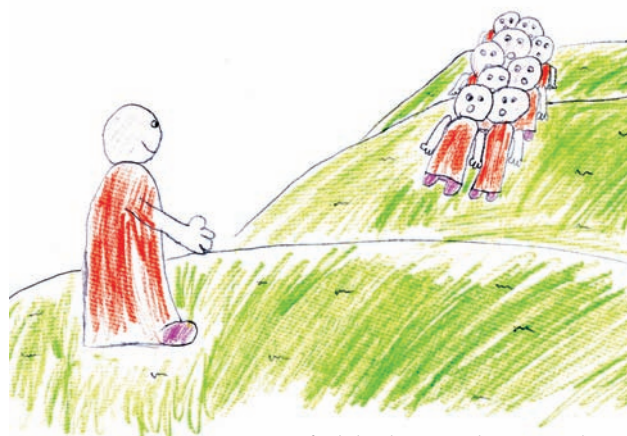

bliver nødt til at være udenfor byen sammen med alle de andre syge mennesker (stil dukken sammen med de andre "syge" duplodukker).

2. Her kommer Jesus. Han er på vej ind i byen. Men hov - der står nogen uden for byen og råber. Hvad råber de dog? Det er svært at høre, for de står så langt væk. Jo, nu kan han høre dem. Jamen, de kalder jo på ham! De siger: "Jesus, Mester, hav medlidenhed med os." "Hjælp os, Jesus."
3. Jamen, kan Jesus da hjælpe? Han er jo ikke læge. De syge ved godt, at nu er der kun én, der kan hjælpe dem - nemlig Jesus. Tror I, han vil hjælpe?
4. Jesus ser over mod de spedalske. Hvor mange er der? (lad børnene hjælpe dig med at tælle de ti spedalske). Han råber over til dem: "Gå hen og bliv undersøgt af præsten." Præsten skulle nemlig undersøge dem, så man var sikker på, at de nu var helt raske.
5. På vej hen til præsten forsvinder spedalskeden (tør pletterne af). Alle dem, der før var syge, hopper nu rundt og er så glade.
6. Der var ti, der blev raske (vis alle dine ti fingre). Men ved I hvad? Der var kun én, der gik tilbage til Jesus for at sige tak (vis én finger)! Og Jesus sagde til den ene: "Din tro har frelst dig." Han fik det bedste, fordi han vendte tilbage til Jesus - nemlig en plads i Himlen sammen med Jesus.
7. Vi må også huske at sige tak til Jesus for de gode ting, han gør for os.

Til de voksne

Alle ti spedalske bad Jesus om hjælp, men der var kun én, der vendte tilbage til Jesus for at sige tak. Vi må gerne fortælle Gud vore "ak", men der er også velsignelse ved at sige tak.

Tegnet af Jakob Johannes Andersen Kjærside 9 år

Især for de små

Tekstens pointe

Gud uddeler villigt og gerne af sine gode gaver, men der er velsignelse ved at takke Gud.

Indledning

Spørg børnene hvad der sker derhjemme, når de er syge. Gør mor og far noget særligt for dem? Mange vil sikkert fortælle om ekstra opmærksomhed i form af dejlig mad og drikke, historielæsning mm.

Selve teksten

Fortæl om hvordan man i Israel på Jesu tid sendte spedalske mennesker hjemmefra, så de raske ikke blev smittet. Beskriv sygdommen. Det skete næsten aldrig, at nogen blev rask.

Fortæl nu dagens tekst gerne ud fra den spedalske samaritaners synsvinkel.

Den spedalske uden for byporten - gør noget ud af at fortælle, hvordan manden har det. Adskilt fra familie og venner, intet arbejde, en syg krop, beskidte og usle forhold.

Han ser Jesus - et håb tændes i ham. Tal om hvilke forventninger de spedalske har til Jesus. De har helt sikkert hørt om Jesus og de undere, han har gjort. Mon Jesus ville gøre noget for dem?

De spedalske kalder på Jesus: „Jesus, Mester, forbarm dig over os“. De kender deres egen usle position i forhold til Jesus. De kender åbenbart også Jesus. Hvad har de mon hørt om ham? De kalder ham Mester, og de ønsker hans medlidenhed. De

ved, at de er små i forhold til ham. De kan kun håbe på, at Jesus vil hjælpe dem. De kan ikke gøre andet end at kalde på ham.

Jesus svarer ikke ved at komme hen til dem, men ved at sende dem videre. De skal altså gå i tro på, at Jesus kan gøre et under uden magiske ord eller handlinger. Hvad mon de spedalske tænker, da de bare bliver sendt videre til præsten?

De spedalske går hen til præsten og på vejen dertil, bliver de raske. Fordi de handler på Jesu befaling, bliver de helbredt.

Kun én vender tilbage til Jesus. Hvad er der mon blevet af de ni andre? De har måske travlt med at komme hjem og vise familien den gode nyhed og har derfor helt glemt Jesus? Den tiende opsøger Jesus, priser og takker ham med høj røst.

Din tro har frelst dig - tænk at få denne besked! Snak med børnene om, hvad denne besked mon betyder? Ikke alene er hans krop blevet helbredt – han har tilmed fået et evigt liv!

Tal om:

- hvad beretningen lærer os om Jesus.
- at han har magt til både at give sundhed og evigt liv.

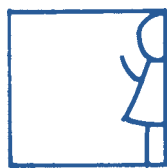
Slå fast, at Jesus har den samme magt i dag. Gud helbreder også gennem medicin og læger. Og et godt helbred er mindst lige så god en gave som helbredelse.

Tal om:

- hvad der er det vigtigste, og det Jesus helst vil give os - nemlig evigt liv hjemme i Himlen.
- husker vi at takke for alle Guds gaver?
- hvad vi har at takke for, og at man bliver taknemmelig og glad, når man takker.

Ideer til fremlæggelse

Brug gerne flonellograf til denne tekst. Har du ikke lige den konkrete historie, kan du bruge nogle vilkårlige flonellograffigurer og tegne kridtpletter på dem. De kan på mirakuløs vis tørres af, når underet sker!

Især for de store

Tekstens pointe

For Gud er alle mennesker lige og alle er værd at elske. Gud uddeler villigt og gerne af sine gode gaver, men der er velsignelse ved at takke Gud.

Indledning

Tag nogle billeder med af mennesker der ser "mærkelige" ud. Det kunne f.eks. være, at de havde manglende eller deforme lemmer. Billederne kan du finde på Internettet skriv fx ordet spedalsk på søgemaskinen Google og søg under billeder. Tal om, hvordan vi reagerer, når vi ser sådanne mennesker fx nysgerrighed, frygt, afsky, medlidenhed, afstandtagen... Fortæl om hvordan man i gamle dage så på sådanne mennesker - man havde de samme følelser, men herudover blev disse mennesker udskilt af samfundet, og man mente, det var Guds straf over særligt onde mennesker...

Fortæl om sygdommen spedalskhed. Se afsnittet under baggrundsstof.

Selve teksten

Lad børnene læse teksten op.

Fortæl om:

- Jesus er på vej. Det er han faktisk meget tit, når han møder mennesker, der trænger til hjælp. Her ligger en opfordring til os om at være parat til at hjælpe andre, også når vi er i gang med andre ting.
- hvordan Jesus så over mod de spedalske. De var

Tegnet af Nikoline Breindal 8 år

Tegnet af Emma K. Petersen

Til eftertanke

De ti spedalske råbte:
„Jesus, Mester, forbarm
dig over os.“
(jf. Luk 17,13 s.945)

uendeligt værdifulde ligesom hver enkelt af os.

- de syge råbte om hjælp. De gik ikke hen til Jesus, for loven påbød dem at holde behørig afstand til raske mennesker (3 Mos 13,45-46). Men de råbte heller ikke bare ud i det blå. De vidste, hvor hjælpen skulle komme fra - nemlig fra Jesus.
- at Jesus hører den, der kalder på ham, selvom vi synes, han er langt væk.

Tal om:

- hvordan de syge mon havde det med at få den besked fra Jesus om, at de skulle gå hen til præsten?
- havde de mon ikke forventet noget andet? Et mere synligt bevis på, at de skulle helbredes?
- har vi også nogle forventninger om, hvordan Jesu undere ser ud, så vi måske ikke altid opdager, at Gud griber ind, fordi vi forventer, at Guds indgriben ser anderledes ud? Ved sygdom kunne det fx være gennem medicin og lægers hjælp?

Fortæl om:

- "...da han så, at han var blevet helbredt" (v.15). Dvs. at han straks begav sig tilbage til Jesus. Ikke noget med at besøge familien først. Jesus var jo på vej, og han kunne forsvinde, hvad øjeblik det skulle være, så det gjaldt om at komme tilbage og finde ham, så han kunne takke ham.
- den ene, der vender tilbage er en fremmed, en samaritaner. Fortæl om forholdet mellem jøder og samaritanere. Jesus efterlyser flere steder en større tro hos "Rigets egne børn." (fx Matt 8, 11- 12). Uddybes evt.
- han priste Gud med høj røst. En spedalsk har ofte en hæst stemme. Nu kunne han igen tale med en klar røst. Og det første han brugte den til, var at prise og takke Gud, så ingen var i tvivl om, at Jesus var fantastisk!
- "Stå op og gå herfra! Din tro har frelst dig" (v.19). Den spedalske er ikke alene blevet helbredt, men

han har også fået frelsen kvit og frit! Gud giver langt mere end vi beder om. Det forbigående forhold til Jesus, som de andre spedalske oplevede, er for denne samaritaner blevet til et blivende og livgivende forhold.

Tal om:

- den, som takker for en gave, er altid gladere end den, som ikke har takket.
- af denne beretning lærer vi, at den tro som frelser, er den tro som takker. På takken kendes den frelsende tro. Når man ser sig selv som en håbløst fortabt synder, kan man slet ikke lade være med at takke Jesus, som på trods af håbløsheden har formået at bringe os over fra døden til livet.

Huskeord
Min sjæl, pris Herren,
glem ikke hans
velgerninger.
(Sl 103,2 s.537)

Jesus - vores hjælper

Jesus opvækker Lazarus

Dagens tekst
Joh 11,1-46
s.972

Baggrundsstof

Tid

Lazarus' opvækkelse sker mod slutningen af Jesu liv her på jorden. Jesus har måttet forlade Jerusalem, fordi jøderne ville stene ham (Joh 10,31). Han opholder sig nu på den anden side af floden Jordan, da han får at vide, at Lazarus er syg.

Sted

Betania er en landsby i nærheden af Jerusalem. I v. 18 fortælles, at der er 15 stadier dvs. ca. tre km. mellem Jerusalem og Betania. Det er derfor et farligt sted for Jesus at tage hen. Beslutningen om Jesu død træffes da også efter denne begivenhed (11,53).

Familiemæssige forhold

Vi hører ikke noget om, at de tre søskende hver for sig havde familie. Tværtimod kom mange ud for at trøste Martha og Maria (v.19). Vi må derfor antage, at de tre var meget tæt knyttede, og at de højst sandsynligt boede i samme hus.

Tegnet af Louise Lauridsen 7 år

Guds handlemåde

Efter at Jesus hørte om Lazarus' sygdom, ventede han 2 dage, før han tog af sted! (v.6). Han burde vel skynde sig? Forklaringen finder vi i v.4: Sygdommen skal tjene til Guds herlighed. Gud er herre over tiden, sygdommen, ja, endda døden.

Inspiration til Legestuen

Indledning

Til denne fortælling skal du bruge dig selv, et tørklæde og et vådt lommetørklæde. Gør noget ud af krops- og ansigtsmimikken.

Selve teksten

Fortæl historien ud fra Marthas synsvinkel. Tag et tørklæde om hovedet for at illustrere dette.

1. Jeg hedder Martha. Min bror Lazarus er syg. Det har han været længe nu. Jeg er så bekymret, for det bliver kun værre og værre. Min søster Maria og jeg har forsøgt alt for at gøre ham rask: Givet ham vand at drikke, tilbudt ham hans livretter, givet ham medicin. Intet hjælper (slå ud med armene). Hvis der ikke snart sker noget, så dør han måske! (sid et øjeblik eftertænksomt med hovedet i hænderne).
2. Nu ved jeg det! Jeg sender bud til vores bedste ven. Han hedder Jesus. Måske kender I ham? Han kan helt sikkert helbrede Lazarus.

3. Tag tørklædet af hovedet. Fortæl om sendebuddets møde med Jesus og om hans svar. At han venter to dage med at rejse til Betania. Fortæl at Lazarus dør - bliver lagt i ligklæder og lagt i en klippehule.
4. (Fortæl evt. resten af historien i datid, så de sørgelige scener ikke bliver for voldsomme for børnene). Tag tørklædet på hovedet igen.
5. Da Jesus kom, var min bror død. Vi havde alle grædt rigtig meget. Mit lommetørklæde var helt vådt (vis evt. et vådt lommetørklæde frem). Og jeg sagde til Jesus: "Havde du bare været her, for så var Lazarus ikke død." Så sagde Jesus noget underligt til mig: "Din bror skal opstå! Jeg er opstandelsen og livet. Den der tror på mig, skal leve, om han end dør."
6. Vi gik hen til graven, hvor Lazarus lå. Alle var kedede af det. Jesus græd også.
7. Fortæl om stenen der bliver rullet fra klippehulen, Jesus der kalder på Lazarus, og Lazarus der langsomt kommer gående ud i sine ligklæder.
8. Tænk at Jesus er så stærk, at han kan bestemme over alle ting - også over døden! Er det ikke dejligt, at vi må tro på en Gud, der er så stærk?

Tegnet af Sara Larsen 3 år

Især for de små

Tekstens pointe

Jesus er den, der giver liv - både dette og det evige. Jesus har besejret døden!

Indfaldsvinkler til teksten

- har I nogle rigtige gode venner? Hvordan har man det, når man er sammen med dem? Det er dejligt at være sammen med gode venner. Men det er også forfærdeligt, når der sker ens venner noget. Hvis de fx bliver drillet, bliver syge, brækker et ben eller lign. Hvis man kan gøre noget for at hjælpe sine venner, så gør man det. Jesus havde nogle rigtige gode venner. Én af dem blev meget alvorligt syg. Alligevel hjalp Jesus ham ikke helt som vi synes, han skulle hjælpe - i hvert fald ikke i første omgang!

- kender I til det at noget går galt, og I ikke selv kan ordne det? Det kan være, at man kommer til at tabe tallerkenen på gulvet, så den går i stykker. Eller man falder på cyklen og slår sig, så det bløder rigtig meget. Hvad gør I så? Mon ikke I finder én, som kan hjælpe. Hvem kan hjælpe jer? Én, som man er tryk ved, og som man regner med, kan ordne det, fx far eller mor. I den historie vi nu skal høre, var der nogen, der fik hjælp af deres bedste ven...

Selve teksten

Hjemmet i Betania, hvor Lazarus, Maria og Martha boede, var et rart og trygt sted at være. De holdt af hinanden, og de troede på Gud. Jesus kendte hjemmet og besøgte det ofte, når han kom den vej forbi. De tre mennesker var blevet Jesu gode venner.

Pointe

Jesus har al magt - også over døden.

Til de voksne

Jesus har al magt. Nogle gange vælger han at bruge den anderledes, end vi kunne tænke os. Det er jo slet ikke alle syge, der bliver raske og alle døde, der bliver levende igen. Men når vi tror på Jesus har vi altid et håb om et "på gensyn". Døden er nemlig ikke det sidste punktum. Vi skal mødes hjemme hos Gud i Himlen igen!

Fortæl om Lazarus, der nu er blevet syg og bare får det værre og værre. Hvordan mon søstrene har det? Er der noget de kan gøre?

Et sendebud sendes til Jesus. Hvorfor mon? Søstrene vidste, at hvis bare Jesus kom, ville han kunne gøre Lazarus rask. Det havde de hørt om så mange gange før. Søstrene venter i spænding. Imens bliver Lazarus dårligere, ja, han bliver så dårlig, at han dør. Fortæl om det mørke, der sænker sig i det lille hjem. Fortæl om gæsterne, grædekonerne, Lazarus, der svøbes i ligklæder og klippehulen, der skal være Lazarus' grav.

Et andet sted er Jesus nu på vej til Betania. Han ved faktisk godt, at Lazarus er død nu (v.13). Alligevel er han på vej. Han fortæller disciplene at det, der sker med Lazarus skal tjene til Guds herlighed. Hvad dét betyder, finder vi også snart ud af! Hvordan tror I, Jesus har haft det? Det var jo hans ven...

Fortæl om:

- Martha og Marias møde med Jesus.
- at Martha har tillid til Jesus, selvom hun ikke forstår alt, hvad han siger (dette kan også nemt være børnenes situation).

Sammen går de ud til graven. Jesus græder. Hvorfor? Han mærker hvor splittende og altødelæggende døden kan være. Hvad mon Martha, Maria, og folkene omkring tænker, da stenen rulles fra graven?

Beskriv glæden - og måske også forskrækkelsen, da de ser Lazarus komme ud af graven. Fortæl om folks reaktioner (v.45-46).

Hvad lærer denne beretning os om Jesus? Hvad kan Jesus, som vi ikke kan? (magt over døden, magt til at give liv, ja, evigt liv). Vi kan stole på, at Jesus elsker os og vil os det bedste. Det kan vi regne med, selvom vi ikke forstår alt, hvad der sker omkring os og heller ikke forstår alt, hvad vi hører om Jesus.

Ideer til fremlæggelse

Flonellograf er et rigtig godt virkemiddel. Brug det engang imellem, når du har lyst. Til denne historie egner det sig godt, da børnene f.eks. kan se, hvordan ligklæderne var viklet om kroppen...

Tegnet af Maja Christensen 3 år

Især for de store

Tekstens pointe

Jesus er den, der giver liv - både dette og det evige. Jesus har besejret døden!

Indledning

Denne historie er sikkert kendt af de fleste af børnene, medmindre de ikke har gået i børneklub så længe. Det vil derfor være fint at gå lidt dybere ind i enkelte passager i teksten, hvor man kan trække nogle få berøringspunkter frem, og så evt. bruge idéen under "ideer til fremlæggelse" til at skabe den røde tråd i historien. Herunder er der forslag til enkelte steder i teksten, man kunne tale om.

Selve teksten

I dag skal vi høre om en mand, der hed Lazarus. Hvad kender I til ham? Vi skal ikke læse hele historien, men bare snakke om nogle få steder i historien (du behøver slet ikke tage alle disse steder frem - udvælg selv).

"Herre, den, du elsker, er syg" (v.3). Budbringeren skulle ikke komme med en direkte opfordring til at komme. Martha og Maria følte sig sikre på, at når Jesus hørte dette, ville han komme. Vi kan lære noget

af den bøn. Vi skal bare sige tingene til Jesus, som de er. Han ved, hvad der så skal ske.

Disciplene er bange for Jesu liv (v.8-9). Men Jesus ved, at han ikke skal dø endnu. "Har dagen ikke tolv timer?" Dagens bestemte længde er et billede på den arbejdstid, som Gud har fastsat her på jorden. Jesu "dag" var endnu ikke forbi. Gud har nøje planer - også med os. Vi behøver heller ikke være bange. Alt, hvad der sker, er i Guds hånd.

"Herre, havde du været her, var min bror ikke død" (v.21). At Martha siger dette, er ikke en bebrejdelse mod Jesus. Snarere et udtryk for hendes store tillid til Jesus som Herre over sygdom. Endnu har hun dog ikke opgivet håbet. "Men selv nu ved jeg, at hvad du beder Gud om, vil Gud give dig." Hun har stadig fuld tillid til Jesu magt. Måske har hun tænkt på de ord, som buddet kom tilbage med, at denne sygdom ikke var til døden. Måske har hun også tænkt på enkens søn fra Nain og Jairus' datter. Jesus leder Marthas tanker hen på den endnu større sejr - nemlig den fulde sejr over den legemlige død (v.25). Det er den bedste trøst for os. Døden er ikke det endelige punktum! For Jesus er opstandelsen og livet - også det evige liv!

Maria rejste sig straks op og gik ud til Jesus (v.29). Endelig var der et lys i sorgens mørke. Fra mennesker, der ikke havde nogen trøst at række hende, skynder hun sig af sted til den store trøster. Hun går fra huset i dødens skygge - ud for at møde Livets fyrste.

Jesus blev opbragt - hvorfor? (v.33). Han ved vel, at Lazarus bliver levende lige om lidt igen? Måske er det, fordi Jesus harmedes over dødens magt og dens evne til at medføre sorg og bristede bånd. Jesus græder med de grædende (v.36). Han ved, hvor ondt det kan gøre at være menneske i syndens og dødens verden.

Tegnet af Marianne Schmidt 7 år

Til eftertanke

Martha svarede: „Ja, Herre, jeg tror, at du er Kristus, Guds søn, ham som kommer til verden.“

(jf. Joh 11,27 s.973)

Når vi i Fadervor beder: "For dit er Riget og magten og æren...", så betyder det jo, at vi tror, at Gud har magten i hele verden - også over det onde.

Tal om:

- at det kun er meget sjældent, vi hører, at Jesus vækker nogle op fra de døde.

Som kristne har vi et håb om et liv hjemme i Himlen. Det er altid en stor sorg, når nogen dør. Alligevel skal vi trøste hinanden med, at når vi tror på Jesus, kan vi sige et "på gensyn", fordi vi skal mødes hjemme hos Gud i Himlen. Det er godt at tænke på midt i alt det svære, at Gud har al magt.

Ideer til fremlæggelse

Børnene kan forestille sig at være journalister på "Jerusalem-Post" på Jesu tid. De hører nu om en fantastisk historie, som kan blive forsidestof. Rygtet om det fantastiske, der er sket i den lille by Betania må undersøges nærmere. Redaktøren vil vide, hvem manden er, hvem han er i familie med og hvor han bor. Han vil også have at vide, hvornår manden døde, og hvordan det gik til, at han blev levende igen. Lad børnene finde på flere spørgsmål og stil dem til én eller flere af lederne, som skal forestille at være fx Martha, en nabokone el.lign. Herefter skriver børnene deres artikler, tegner billeder til, laver overskrifter og sætter det op som en vægavis. Avisen kan evt. kopieres og deles ud til alle børnene.

Huskeord
Jeg er opstandelsen
og livet; den, der tror
på mig, skal leve, om
han end dør.
(Joh 11,25 s.973)

Moses 1

Moses som dreng

Dagens tekst
2 Mos
1+2,1-10
s.55

Baggrundsstof

Tid

Israeliternes ophold i Egypten strakte sig over 430 år. Josef og alle hans brødre var døde. Israelitterne var blevet uhyre talrige. Det gjorde den nye Faraos bekymret. Han kendte ikke til Josef og den hungersnød, der havde været der. Faraos ønskede at mindske antallet af israelitter og brugte dem til hoveriarbejde og pinte og plagede dem.

Guds handlemåde

Gud ville føre sit folk tilbage til Kana'ans land. Gennem mere end 80 års undertrykkelse forberedtes udgangen, så folket også i sit indre blev løst fra Egypten.

Religiøse forhold

Fader Jakob fik nyt navn Israel, derfor kaldte hans efterkommere sig for israelitter (Israels børn).

Moderens tidlige undervisning og indflydelse har gjort, at Moses taler om "min faders Gud" (2 Mos 15,2; 18,4). Takket være den har Moses, der gik for at være søn af Faraos datter, følt sig som ét med det folk, som han var født ind i.

Til eftertanke

Ingen, der håber på dig,
bliver til skamme.
(Sl 25,3 s.491)

Tegnet af Lykke Meiner-Jensen 7 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

I dag skal vi høre om en familie, som var rigtig modig. Der var far, mor, søn - Aron, datter - Miriam og lillebror (lad en dukke eller "en pige" tegnet og klippet ud af pap fortælle. Lav evt. også lillebror, mor og Faraos datter. Du kan bruge dem igen til andre tekster). Miriam fortæller:

1. Lillebror var tre måneder, og han sagde mange sjove lyde og nogle gange skreg han, når han var sulten. Det var ikke så godt. Det var faktisk farligt. Ingen egypter måtte opdage, at vi havde en lillebror, for Faraos ville, at alle drengebørn skulle kastes i Nilen.

2. Mor lavede en kurv af siv og smurte den ind i beg (et stof udvundet af tjære) og tjære, og lagde lillebror i den. Jeg synes, det var lidt underligt.
3. Så gik vi ned til den store flod Nilen. Der satte mor kurven i vandet. Jeg skulle holde øje med den. Jeg var meget spændt. Hvad ville der mon ske?
4. Faraos datter skulle bade, og hun så kurven og åbnede den. Nej, hvor hun kiggede og smilede. Hun synes, lillebror var så sød. Hun ville have lillebror og passe på ham.
5. Jeg var lidt bange, men jeg løb alligevel hen og sagde: "Jeg kender én, som kan give ham noget at spise. Skal jeg hente hende?"
6. "Ja," sagde Faraos datter, og så hentede jeg min mor. Så kom mor til at passe lillebror, og nu kunne der ikke ske ham noget, fordi Faraos datters ville have lillebror som sin søn.
7. Jeg blev så glad. Tænk at Gud sørgede for, at der ikke skete lillebror noget ondt.

Tegnet af Signe Petersen 8 år

Især for de små

Til de voksne

Vi oplever alle mange farer og svære ting. Gud har ikke lovet os et liv uden lidelse, men et liv, hvor Han går med.

Tekstens pointe

Den, der sætter sin lid til Gud, vil ikke blive til skamme - ikke blive svigtet.

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om

- at være tryk selv om noget er svært.
- at Gud går med alle dage og alle slags dage. Uanset om det er en dårlig eller en god dag, om vi er glade eller kede af det, så går Gud med. Det har Han lovet.

Indledning

Hvem var Josef? Josefs eller hans fars (Jakobs) efterkommere havde boet i Egypten i over 400 år. Fra at være omkring 70 personer var de blevet til mange tusinde. Det gjorde Kong Faraos bange, for de var blevet flere end egypterne. Farao ville sætte en stopper for det, så de ikke blev så mange. "Smid alle drengebørn i Nilen," sagde han. Israelitterne blev bange. Hvem skulle de høre efter: Gud eller Faraos?

Selve teksten

En pige Miriam fortæller: „Vi havde fået en lillebror, og vi var så glade for ham. Men vi var også lidt kede af det, for Faraos havde jo sagt at alle israelitiske drengebørn skulle kastes i Nilen.“

Fortæl om:

Forældrene beder til Gud og er bekymrede. Hvad skal vi gøre, for vi kan ikke længere skjule lillebror?

Mor laver kurv af siv og beg (et stof udvundet af tjære) og tjære (sammenlign med asfalt). Kurven bliver sat i Nilen.

Miriam's opgave er at stå ved kurven, og se hvad der sker. Miriam undrer sig meget. "Hvorfor skal lillebror lægges i kurven, og hvad vil der mon ske med ham?" Hun er spændt og holder godt øje med kurven.

Faraos datter kommer. Hun skal bade. Uha, nu ser hun kurven og åbner den. Lillebror ligger og græder. Faraos datter smiler. Hun siger, at hun vil beholde ham. Han skal hedde Moses (det betyder den, der er trukket op af vandet).

Miriam handler klogt – fortæller om en amme (en, der får penge, for at amme et barn).

Drengens mor passer ham, til han bliver stor.

Slut af med at fortælle, hvordan Gud passede på familien og Moses, og at det nytter at sætte sin lid/håb til Gud. Han vil hjælpe.

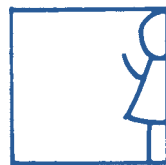
Ideer til fremlæggelse

Tegn nogle få tegninger på et stykke papir eller whiteboard. Brug det som blikfang. Tegn fx Miriam, kurven, Faraos datter.

Eller lad en dukke eller "en pige", tegnet og klippet ud af pap, fortælle. Lav evt. også lillebror, mor og Faraos datter. Du kan bruge dem igen til andre tekster.

Tegnet af Rasmus N-Eriksen 6 år

Især for de store

Tekstens pointe

Den, der sætter sin lid til Gud, vil ikke blive til skamme - ikke blive svigtet.

Indledning

Har I prøvet at være bange? I dag skal vi høre om nogle, som var bange, men først skal vi lige høre, om I kan huske, hvem Josef var? Josefs eller hans fars (Jakobs) efterkommere boede i Egypten i over 400 år. Fra at være omkring 70 personer var de blevet til mange tusinder. Det gjorde Kong Faraos bange, for de var blevet flere end egypterne. Farao sendte bud efter jordmødrene, og de fik at vide, at de skulle dræbe alle drengebørnene, men jordmødrene frygtede Gud og gjorde ikke, som Farao sagde.

Selve teksten

Fortæl om:

- den svære situation som israelitterne var i. Først jordemødrenes og så alle israelitternes drengebørnene skulle kastes i Nilen. Frygten, som alle måtte have, når man ventede en lille ny, bliver det en lillebror eller lillesøster?

Tal om:

- hvordan det må have været. Hvis det blev en lillesøster, og hvis det blev en lillebror? Hvad skulle man gøre? Hvad ville I gøre?

Fortæl om:

- at det blev en lillebror! Han var så dejlig, at de holdt ham skjult i tre måneder. Men så kunne de ikke skjule ham længere. Hvad skulle de gøre? Flygte - hvorhen? De har tænkt mange tanker og bedt meget til Gud: "Hjælp os, hvad skal vi gøre?" Gud svarer ikke altid, som vi ønsker/tænker det.

Tal om:

- hvordan svarer Gud? Mor fletter en kurv, tætnet den og sætter den i Nilen.
- hvorfor svarer Gud ikke, som vi ønsker det? Svarer han altid? Man kan føle sig glemt af Gud. Glemmer Gud sine børn? "Glemmer en mor det barn, hun fødte?...glemmer jeg ikke dig," siger Gud (jf. Es 49,15).

Fortæl om:

Miriam - storesøsteren, der skal holde øje med kurven. Hun er bange og meget spændt. Hvad vil der ske? Gud har sagt, at han går med! Åh, nu kommer Faraos datter og hendes tjenestepiger! Åh nej. Hun skal bade. Hun har fået øje på kurven. Det er hendes far, som siger, at alle israelittiske drengebørn skal kastes i Nilen! Hun åbner og ser lillebror. Hun smiler! Jeg må hellere løbe over til lillebror.

Tegnet af Laura Lund 9 år

Til eftertanke

Ingen, der håber på dig,
bliver til skamme.

(Sl 25,3 s.491)

Tal om:

- den angst og den lettelse Miriam må have følt, da Faraos datter kun ville hendes lillebror det godt. De får lillebror med hjem og må passe ham. De behøver ikke længere frygte for hans liv.
- nogle gange gør Gud tingene anderledes end vi ønsker - Hans veje er uransagelige og altid de bedste! Gud har givet sin søn for os, og han kan ikke lyve. Tænk hvor stort! Skulle Gud så ville os noget ondt?

Ideer til fremlæggelse

Tegn nogle få tegninger på et stykke papir eller whiteboard. Brug det som blikfang. Tegn fx Miriam, kurven, Faraos datter.

Eller lad en dukke eller "en pige", tegnet og klippet ud af pap, fortælle. Lav evt. også lillebror, mor og Faraos datter. Du kan bruge dem igen til andre tekster.

Huskeord
Vi sætter vort håb
til dig.
(jf. Es 33,2 s.633)

Moses 1

Fra prins til fårehyrde

Dagens tekst
2 Mos
2,11-25
s.56

Baggrundsstof

Tid

Moses var blevet voksen og boede nu på slottet. Her blev han oplært i al egypternes visdom og var mægtig både i ord og handling (ApG 7,22). Trods sin opvækst mistede Moses ikke kærligheden til sit folk.

Guds handlemåde

Moses' opvækst ved det egyptiske hof var en forberedelse til hans fremtidige opgave som folkeleder, og de mange år i ørkenens ensomhed var af største betydning for hans åndelige opvækst for det kommende kald.

Moses troede, at israelitterne kunne se, at han skulle frelse dem, men det forstod de ikke (ApG 7,25). Det var ikke ved Moses egen kraft, at Gud ville bruge ham. Gud oplærte ham i de 40 år i ørkenen.

Religiøse forhold

Det nye liv på slottet var med i Guds plan for Moses, men det kom kun til at præge ham udadtil. Hvad han i barndomshjemmet havde lært om Israels Gud, bestemte hans livskurs.

Israelitterne klagede deres nød til Gud, og Gud hørte deres jamren og huskede sin pagt med Abraham, Isak og Jakob. Gud så til israelitterne, og han tog sig af dem. Gud griber ind på en anden måde end alle forventer!

Tegnet af Anette Vendelbo Schmidt 9 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

(Brug det du lavede/tegnede sidst som optakt til, hvad børnene kan huske fra sidste gang. Lav eller tegn Moses som voksen). I dag skal vi høre mere om Moses. Han er nu blevet en mand, og han bor på det store, fine slot.

1. En dag fik Moses lyst til at gå ud og se lidt til sit folk - israelitterne. Pludselig så han en egypter, som slog en israelit ihjel. Moses blev ked af det, kiggede sig omkring og slog egypteren ihjel.

2. Næste dag så han to israelitter slå. "Hvorfor slår I hinanden? I er da venner?" "Du skal ikke bestemme over os. Vil du måske slå os ihjel, ligesom du gjorde ved egypteren?" spurgte den ene mand.
3. Moses blev bange og flygtede langt, langt væk. Så langt at Farao ikke kunne finde ham.
4. Han satte sig ved en brønd. Der kom nogle piger med deres får. De skulle have vand, men nogle hyrder drillede dem. Moses hjalp pigerne, og gav fårene vand.
5. De kom tidligt hjem og fortalte deres far, hvad der var sket. "Hent ham!" sagde faderen.
6. Så kom Moses, og han boede hos dem og blev gift med en af pigerne, Sippora.
7. Selv om det ikke gik, som Moses havde tænkt, var Gud med Moses, og passede på ham. Det skal vi høre mere om næste gang.

Tegnet af Annika Rønne Schmidt 6 år

Til de voksne

Moses troede, at hvis han slog egypteren ihjel, ville israelitterne forstå, at Gud ved hans hånd ville bringe dem frelse. Men det forstod de ikke.

Gud vil hjælpe, men ikke altid som vi vil det.

Gud hørte israelitterne og tog sig af dem.

Især for de små

Tekstens pointe

"Vær stærke, fat mod, alle I som venter på Herren" (Sl 31,25). Vent på Herrens time!

"...mine planer er over jeres planer" (jf. Es 55,9).

Indfaldsvinkler til teksten

Tal med børnene om, at det kan være svært at vente på noget fx fødselsdagen, juleaften osv. Det var også svært for Moses at vente på, at Israels folk skulle frelses/befries fra deres lidelser.

Indledning

Hvad vil I være når I bliver store?

Moses ville være stor og stærk og befri sit folk.

Selve teksten

Moses var nu omkring 40 år og fik en dag lyst til at se sine landsmænd, men han blev meget overrasket. Han levede oppe på det store, flotte palads, og hans landsmænd havde et forfærdeligt hårdt liv. De blev pisket og slået, hvis de ikke arbejdede hurtigt nok. De råbte til Gud om hjælp.

Fortæl om:

Moses så en egypter slå en israelit ihjel, og han ville gerne hjælpe sit folk. Han blev rasende, så sig omkring, og da der ingen var, slog han egypteren ihjel.

Moses troede, at de nu ville forstå, at Gud ville bruge ham til at redde dem, men det gjorde de ikke.

Næste dag var to israelitter oppe at slås. Moses undrede sig. "I er kammerater - landsmænd, hvorfor slås I? I burde stå sammen. I burde hjælpe hinanden."

"Vil du slå os ihjel ligesom du slog egypteren ihjel?" - Moses blev meget bange. Hvis Farao opdagede det, ville han slå Moses ihjel. Pludselig var Moses ikke længere en prins men en flygtning.

Moses flygter til Midjan. Han er bange, træt, skuffet og forvirret. Han sætter sig ved brønden for at hvile ud. Tænker over sit liv og hvad han har gjort! Han skulle redde sit folk, men er nu flygtet langt væk. Han kan ikke længere hjælpe sit folk!

Syv piger kommer for at give fårene vand. Moses hjælper pigerne mod de mandlige hyrder. Pigerne kommer tidligere hjem og fortæller faderen, at en egypter hjalp dem.

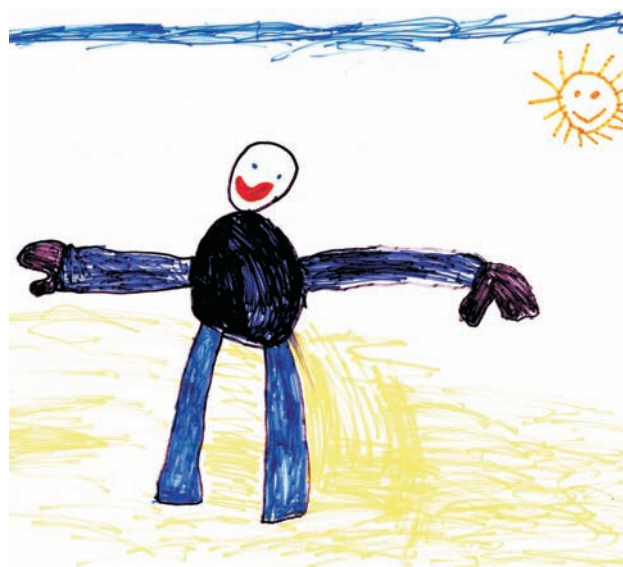
Moses' opgave at passe fårene hos præsten i Midjan! Det var ikke det, han havde regnet med.

Slut af med at fortælle, hvordan Moses var skuffet over sit liv, men Gud forberedte Moses på hans kommende opgave. Han har sikkert stillet mange spørgsmål: hvorfor og hvornår og jeg som troede, at jeg skulle frelse mit folk! Vent på Herrens time. Mine veje og planer er højere end jeres. Gud hørte Moses og israelitterne og tog sig af dem.

Ideer til fremlæggelse

Hvis du har en dukke eller har lavet nogle figurer, kan du bruge dem, og lade dem fortælle om/være Moses. Du kan også selv spille Moses.

Fortæl historien mens du viser billeder fra fx en billedbibel.

Tegnet af Heidi Linde Pedersen 5 år

Især for de store

Tekstens pointe

"Fat mod, alle I som venter på Herren." (Sl 31,25)
Vent på Herrens time!

"... mine planer er over jeres planer." (Es 55,9)

Det går ikke altid som vi kunne ønske, men Gud ved, hvad han gør.

Indledning

Fortæl om engang, hvor du havde planer, men hvor det ikke gik, som du ønskede. Måske gik det bedre?

Tegn et ansigt og lad munden være en streg, som går op og ned, op og ned. Snak om hvad det ligner. Hvordan har han det? Sådant var Moses' humør også. Lad os høre hvorfor...

Selve teksten

Fortæl om:

- Moses' pragtfulde liv på slottet, hvor han var en prins, og havde levet godt i omkring 40 år, kontra den svære situation som israelitterne var i - slaver, som blev pisket og levede under usle forhold. Moses opdager/reagerer på dette en dag, da han er ude at gå. Han ser en egypter slå en israelit ihjel. Moses bliver frygtelig vred og slår egypteren ihjel.

Tal om:

- Moses, der gerne ville hjælpe sine landsmænd, men hvordan?

- hvad kan man gøre, når nogen har det svært, og

man vil hjælpe?
- hvad skulle han have gjort? Hvad ville I gøre?

Fortæl om:

- israelitterne, der ikke troede, at Gud ville bruge Moses til at frelse dem. Moses bliver skuffet, også da han ser to israelitter slå. De burde hjælpe hinanden i denne svære situation. De spørger bare, om han også vil slå dem ihjel, som han slog egypteren ihjel. Moses flygter, fordi Farao vil slå ham ihjel.

Tal om:

- den angst og frustration Moses har følt - han skulle redde Israels folk og nu er han en flygtning.
- hvor er Gud henne i dette?

Fortæl om:

- Moses' flugt til Midjan, hvor han hjælper de syv piger mod hyrderne og giver deres får vand. Da pigerne tager hjem, fortæller de faderen om egypteren. Moses bliver inviteret hjem til deres far, som er præst i Midjan. Moses bliver gift med hans datter Sippora.

Imens klager israelitterne deres nød til Gud. Og deres klageråb nåede op til Gud.

Tal om:

- at vi sidste gang snakkede om:
- hvordan svarer Gud?
- hvorfor svarer Gud ikke, som vi ønsker det?
- svarer han altid?

Man kan føle sig glemt af Gud. Glemmer Gud sine børn? Hvad nåede vi frem til?

Tegnet af Kathrine Hagelskjær 4 år

Til eftertanke

Mine planer er over jeres planer.

(Es 55,9 s.656)

Nu føler Moses sig endnu mere forladt og ensom. Har Gud glemt ham? Gud gør sommetider tingene anderledes end vi ønsker. Hans veje er uransagelige men altid de bedste.

Fortæl om:

- Moses' ansigt (munden op og ned). Snart glad - snart ked af det. Gud er en klippe, der ikke røkkes. Stol på Gud.

Gud hørte Moses og israelitterne og tog sig af dem. Det samme vil han gøre med os.

Ideer til fremlæggelse

Hvis du har en dukke eller har lavet nogle figurer, kan du bruge dem, og lade dem fortælle om/være Moses. Du kan også selv spille Moses.

Fortæl historien mens du viser billeder fra fx en billedbibel.

Huskeord
Deres klageråb...
nåede op til Gud.
(jf. 2 Mos 2,23 s.56)

Moses 1

Moses ved tornebusken

Dagens tekst
2 Mos
3,1-14
s.56

Baggrundsstof

Tid

Moses, oplært i al egypternes visdom, mægtig både i ord og handling, er flygtet fra Egypten og har nu vogtet får for sin svigerfar Jetro i ørkenen i 40 år. Han er gift og har to sønner.

Guds handlemåde

Moses' opvækst ved det egyptiske hof var en forbedelse til hans fremtidige opgave som folkeleder, og de mange år i ørkenens ensomhed var af største

betydning for hans åndelige opvækst til det kommende kald.

Religiøse forhold

Gud ville bruge Moses, men han skulle ikke sætte sin lid til egne kræfter. Derfor oplærte og modnede Gud ham i 40 år i ørkenen til at modtage ord og åbenbaringer fra Ham.

Moses møder den tre gange hellige Gud, og må tage skoene af, da det er hellig jord han står på. Gud åbenbarer sig som Jahve - "Jeg er". Folket skulle forstå, at Gud var fædrenes Gud, den trofaste, den evigt blivende Gud, som tænkte på sit folk.

Tegnet af Simon Jørgensen 10 år

Inspiration til Legestuen

Indledning

Brug gerne det du lavede/tegnede sidst som optakt til, hvad de kan huske fra sidst.

Tag en grøn gren/et blad med.

I dag skal vi høre mere om Moses. Han går ude i ørkenen og vogter får. Det er varmt, og han er tit helt alene.

1. Moses passer fårene. Nogle gange løber de væk, og så må han ud og finde dem. En dag kigger Moses på en underlig busk. Den brænder, men grenene bliver ikke sorte (vis grenen). De bliver ved med at være grønne! Det

kan han ikke forstå. Moses bliver nysgerrig.

2. "Moses, Moses", siger en stemme fra busken. "Stop, du må ikke komme tættere på. Tag skoene af. Du står på hellig jord." Moses bliver bange. Han tør ikke se Gud.
3. Gud sagde: "Jeg har set, hvor svært mit folk har det, og jeg har hørt deres skrig. Jeg vil redde dem og føre dem til et smukt land, som jeg vil give dem. Moses, du skal føre dem dertil!"
4. Moses blev endnu mere bange. Han kunne godt huske, hvordan det gik sidst han var i Egypten. Tænk hvis der var nogen, som stadig var efter ham. Og israelitterne ville jo ikke tro, at Gud havde sendt ham.
5. Men Gud sagde, at Han ville være med ham. Så kunne Moses trygt gå, men hvem ville tro, at Gud havde sendt ham?
6. Moses kendte ikke Guds navn, så han spurgte: "Hvad er dit navn?" "Jeg er den, jeg er," svarede Gud. "Sig Jeg Er har sendt mig til jer".
7. Moses var ikke glad, men Gud havde sagt, at Han ville gå med ham, og så gik Moses. Næste gang skal vi høre om, hvordan det så gik i Egypten.

Til de voksne

Gud kaldte på Moses, og fem gange prøvede han at stoppe Gud i hans planer. Men til sidst gik Moses.

Især for de små

Tekstens pointe

Gud havde hørt sit folk og ville frelse det. Gud er den aktivt handlende.

Når Herren kalder, må vi tro på Ham og gå på Hans løfter.

Indfaldsvinkler til teksten

Tag et tørt blad og sæt ild til det. Tal med børnene om, at når det er tørt, brænder det hurtigt, og bliver til aske. Kan I huske sidste gang? Hvor var det Moses kom hen? I ørkenen er der tit tørt, og lige plud-

Tegnet af Rebekka Nielsen 11 år

selig kan der gå ild i en busk, men i dag skal vi høre om en underlig busk. En busk som brændte og alligevel ikke brændte...

Indledning

Se indfaldsvinkel.

Selve teksten

Moses har gået rundt i ørkenen i 40 år og er nu 80 år. Kan I huske, at han var prins og havde det godt. Men nu er han i ørkenen. Hvordan er der i ørkenen? Det har sikkert været svært for Moses at skulle være hyrde, når han havde været prins.

Fortæl om:

Moses som hyrde. Om natten er det nogle gange meget koldt. Her ligger han på jorden og sover. Om dagen er det tit meget varmt i ørkenen. Han skal finde brænde og lave mad på bål. Der er langt fra den verden, han levede i i Egypten, og den han lever i nu.

Får kan godt drille, være stædige, egenrådige, men hyrden må tage det roligt og ikke bruge pisken.

Moses tænkte tit på sit folk, og på, om Gud havde glemt sit folk. Men det havde Gud ikke. Gud havde en plan. Han ville stadig bruge Moses til at redde dem, men nu ville Moses ikke!

Nu skal I høre... Moses går rundt i ørkenen og passer på de mange får og lam. Der er nogle, som han altid må holde særligt øje med. De kommer tit væk fra flokken, og så må Moses ud og lede efter dem. Da Moses kigger rundt, får han øje på bjergkæden Horeb. Deroppe brænder **en busk**. Det er der nu ikke noget mærkeligt ved, men denne busk brænder anderledes. Moses undrer sig. Den må han op og kigge nærmere på (tag fx et grønt blad og lad

lighteren brænde foran bladet uden at brænde bladet).

Moses kommer hen til busken og så er der én som kalder: "Moses, Moses." Moses kigger rundt. Hvem er det, som taler? Han kan ikke se nogen, stemmen kommer inde fra den brændende tornebusk. Moses svarer lidt tøvende: "Ja."

"Du må ikke komme nærmere, tag skoene af (tegn på ærbødighed), for det sted, du står på, er hellig jord. Jeg er din faders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud og Jakobs Gud." Moses bliver bange og skjuler sit ansigt, for han tør ikke se Gud.

Gud fortæller, at han har set og hørt, hvordan hans folk lider, og at han nu er kommet for at redde dem og føre dem til et smukt land, der flyder med mælk og honning (et frodigt land, hvor der er alt det, man har brug for). "Du skal føre dem dertil Moses!"

Moses' opgave havde været at være hyrde og passe fårene, nu skulle han være hyrde for et stort folk. Men Moses turde ikke tage tilbage til Egypten. Tænk hvis de stadig var efter ham, og israelitterne ville aldrig tro, at det var Gud, der havde sendt ham.

"Hvem, skal jeg sige, har sendt mig? Hvad er dit navn?" spurgte Moses. "Jeg er den, jeg er," svarede Gud: "Du skal sige - Jeg Er har sendt mig." Jeg Er - Gud ER altid - ikke var, men er. Gud er den evige Gud, som aldrig forandres.

Slut af med at fortælle, at Moses finder opgaven for svær, han synes ikke, han duer til det. Men Gud har lagt det så fint til rette for ham, at Han vil gå foran: Moses skal gå (v.10) - Gud vil gå med (v. 12). Moses skal føre (v. 10) - Gud vil føre (v. 8). Når Gud går foran kan/må Moses/vi gå. Hvor ringe og uduelig han/vi føler os. For tænk - Gud vil bruge os.

Ideer til fremlæggelse

Hvis du har en dukke eller har lavet nogle figurer, kan du bruge dem, og lade dem fortælle om/være Moses.

Tegnet af Stephanie Noer 8 år

Især for de store

Tekstens pointe

Gud havde hørt sit folk og ville frelse det. Gud er den aktivt handlende.

Når Herren kalder, må vi tro på Ham og gå på Hans løfter.

Indledning

(Fortæl og lev dig ind i): Det er ubeskrivelig varmt. Sveden hagler ned af Moses. Åh hvor er det lille lam. Det kan da ikke være så langt væk? Måske deroppe. Moses kigger op, og ser det brænder. Det gør det nu så tit (hold en tændt lighter foran et blad uden at brænde det). Det er underligt, bladene på træet bliver ved med at være grønne! Moses undrer sig og tænker: Det må jeg hellere komme op og se lidt nærmere på...

Selve teksten

Fortæl om:

- at Moses havde levet et pragtfuldt liv på slottet som prins. Men nu har han levet godt 40 år i ørkenen.

- Moses som hyrde. Om natten er det nogle gange meget koldt, og om dagen er det tit meget varmt. Han ligger på jorden og sover. Han skal finde brænde og lave mad på bål. Der er langt fra den verden, han levede i i Egypten og den verden han lever i nu.

- fårene der kan godt drille, være stædige og egenrådige, men hyrden må tage det roligt og ikke bruge piskan.

...Da jeg kommer op til busken, er der én som råber: "Moses, Moses." Jeg kigger rundt - jeg kan ikke se nogen, men svarer: "Ja."

Stemmen siger igen: "Du må ikke komme nærmere. Tag dine sandaler af. Du står på hellig jord." Jeg skynder mig at tage skoene af. Stemmen fortsætter: "Jeg er din faders Gud, Abraham, Isak og Jakobs Gud."

Da blev jeg bange og skjulte mit ansigt. Jeg var så bange for at se Gud.

Tal om:

- Moses' møde med Gud. Han blev bange. Hvorfor? Han vidste, Gud er Hellig, og ingen kan se Gud og leve.

Fortæl om:

- at Gud har set sit folks lidelser - hvor forfærdeligt de har det. Gud vil redde dem fra egypterne og føre dem til det land han har lovet fædrene - Kana'ans land. Et smukt land, der flyder med mælk og honning. (Et frodigt land, hvor der er alt det, man har brug for).

..."Du skal føre dem dertil, Moses!" Mig, tænkte jeg, nej det kan jeg ikke. Israelitterne er et kæmpefolk på mange tusinde, og de vil sikkert ikke tro på mig og tænk hvis egypterne stadigvæk er efter mig.

Jeg svarede Gud: "Hvem er jeg, at jeg skulle gå til Farao og føre israelitterne ud af Egypten?"

Gud svarede: "Jeg vil være med dig!"

Tal om:

- den angst og frustration Moses sikkert har følt. Skulle han redde Israels folk? Hvad svarede Gud ham? Hvad betyder det?

Tegnet af Patrick Noer 11 år

Til eftertanke

Jeg ved, hvilke planer jeg har lagt for jer, siger Herren, planer om lykke, ikke om ulykke, om at give jer en fremtid og et håb.

(Jer 29,11 s.699)

Fortæl om:

- "Jamen," sagde jeg: "Hvad skal jeg sige til israelitterne, når de spørger, hvem der har sendt mig?"

Gud svarede: "Jeg er den, jeg er! Sådan skal du sige til israelitterne: Jeg Er har sendt mig til jer."

Gud er den Gud, som altid er og vil være. Ham kan vi altid regne med.

Tiden i ørkenen havde været en hård tid for Moses. I husker, at fårene kunne drille, være stædige, egenrådige - ville selv, men Moses måtte tage det roligt og ikke bruge pisken. Det var en nødvendig forberedelse for Moses. Nu skulle han være hyrde for en stor menneske-mængde og et genstridigt folk. Det vigtigste var, at Gud handlede og ville være aktiv.

Tal om:

- at vi sidste gang snakkede om:

- hvordan svarer Gud? Hvorfor svarer Gud ikke, som vi ønsker det?

- Moses følte sig glemt. Hvad nåede vi frem til?

- Moses får svar fra Gud, dog ikke som han ønsker det, men han er nu klar over, at han og israelitterne ikke er glemt.

- Gud gør sommetider tingene anderledes end vi ønsker - Hans veje er uransagelige men altid de bedste.

Ideer til fremlæggelse

Fortæl historien levende. Brug dig selv og tag evt. et tørklæde på hovedet når du er Moses.

Huskeord
Gud siger: "Jeg vil være med dig."
(jf. 2 Mos 3,12 s.56)